

Broj: 01-01-16-1-890-1/10
Datum: 30.06.2010. godine

30.06.2010
01-16-1-963/R B

Bosna i Hercegovina
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Zastupnički dom

Predmet: Dostava Izvješća o reviziji za 2009. godinu,

Cijenjeni,

Sukladno članku 16. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH' broj 12/06), dostavljam vam izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2009. godinu, prema slijedećem:

1. Agencija za državnu službu BiH
2. Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka (IDDEEA)
3. Agencija za javne nabavke BiH
4. Agencija za nadzor nad tržištem BiH
5. Agencija za osiguranje u BiH
6. Agencija za poštanski promet BiH
7. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH
8. Agencija za promidžbu inozemnih ulaganja-FIPA
9. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
10. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete
11. Agencija za sigurnost hrane BiH
12. Agencija za statistiku BiH
13. Agencija za zaštitu osobnih podataka u BiH
14. Arhiv BiH
15. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja
16. Centar za uklanjanje mina - BH MAC
17. Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
18. Direkcija za ekonomsko planiranje BiH
19. Direkcija za europske integracije BiH
20. Državna agencija za istrage i zaštitu
21. Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
22. Fond za povratak BiH
23. Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH

24. Granična policija BiH
25. Institucija Ombudsmana za ljudska prava BiH
26. Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača BiH
27. Institut za akreditiranje BiH
28. Institut za intelektualno vlasništvo BiH
29. Institut za mjeriteljstvo BiH
30. Institut za nestale osobe BiH
31. Institut za standardizaciju BiH
32. Konkurencijsko vijeće BiH
33. Memorijalni centar Srebrenica
34. Ministarstvo civilnih poslova BiH
35. Ministarstvo financija i trezora BiH
36. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
37. Ministarstvo obrane BiH
38. Ministarstvo pravde BiH
39. Ministarstvo sigurnosti BiH
40. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
41. Ministarstvo vanjskih poslova BiH
42. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
43. Odbor državne službe za žalbe
44. Parlamentarna skupština BiH
45. Povjerenstvo za koncesije BiH
46. Povjerenstvo za zaštitu nacionalnih spomenika BiH
47. Pravobraniteljstvo BiH
48. Predsjedništvo BiH
49. Regulatorna agencija za komunikacije BiH
50. Služba za poslove sa strancima
51. Služba za zajedničke poslove institucija BiH
52. Središnje izborno povjerenstvo BiH
53. Sud BiH
54. Tužiteljstvo BiH
55. Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja BiH
56. Uprava za neizravno oporezivanje BiH
57. Ured kordinatora za reformu javne uprave
58. Ured za razmatranje žalbi BiH
59. Ured za veterinarstvo BiH
60. Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH
61. Ustavni sud BiH
62. Vrhovno sudsko i tužiteljsko vijeće BiH

Ujedno, dostavljamo vam i Izveštaj o reviziji Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva izmedju Grčke i BiH - HIPERB 1 i HIPERB 2.

Napominjemo kako su sva izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2009. godinu, dostupna i na web-stranici Ureda - www.revizija.gov.ba.

S poštovanjem,

Broj: 01-01-16-9-890/10
Datum: 30.06.2010. godine

30.06.2010
01-01-16-903/10 B

Bosna i Hercegovina
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Dom naroda

Predmet: Dostava Izvješća o reviziji za 2009. godinu,

Cijenjeni,

Sukladno članku 16. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH' broj 12/06), dostavljamo vam izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2009. godinu, prema slijedećem:

1. Agencija za državnu službu BiH
2. Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka (IDDEEA)
3. Agencija za javne nabavke BiH
4. Agencija za nadzor nad tržištem BiH
5. Agencija za osiguranje u BiH
6. Agencija za poštanski promet BiH
7. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH
8. Agencija za promidžbu inozemnih ulaganja-FIPA
9. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
10. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete
11. Agencija za sigurnost hrane BiH
12. Agencija za statistiku BiH
13. Agencija za zaštitu osobnih podataka u BiH
14. Arhiv BiH
15. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja
16. Centar za uklanjanje mina - BH MAC
17. Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
18. Direkcija za ekonomsko planiranje BiH
19. Direkcija za europske integracije BiH
20. Državna agencija za istrage i zaštitu
21. Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
22. Fond za povratak BiH
23. Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH

24. Granična policija BiH
25. Institucija Ombudsmana za ljudska prava BiH
26. Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača BiH
27. Institut za akreditiranje BiH
28. Institut za intelektualno vlasništvo BiH
29. Institut za mjeriteljstvo BiH
30. Institut za nestale osobe BiH
31. Institut za standardizaciju BiH
32. Konkurencijsko vijeće BiH
33. Memorijalni centar Srebrenica
34. Ministarstvo civilnih poslova BiH
35. Ministarstvo financija i trezora BiH
36. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
37. Ministarstvo obrane BiH
38. Ministarstvo pravde BiH
39. Ministarstvo sigurnosti BiH
40. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
41. Ministarstvo vanjskih poslova BiH
42. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
43. Odbor državne službe za žalbe
44. Parlamentarna skupština BiH
45. Povjerenstvo za koncesije BiH
46. Povjerenstvo za zaštitu nacionalnih spomenika BiH
47. Pravobraniteljstvo BiH
48. Predsjedništvo BiH
49. Regulatorna agencija za komunikacije BiH
50. Služba za poslove sa strancima
51. Služba za zajedničke poslove institucija BiH
52. Središnje izborno povjerenstvo BiH
53. Sud BiH
54. Tužiteljstvo BiH
55. Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja BiH
56. Uprava za neizravno oporezivanje BiH
57. Ured kordinatora za reformu javne uprave
58. Ured za razmatranje žalbi BiH
59. Ured za veterinarstvo BiH
60. Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH
61. Ustavni sud BiH
62. Vrhovno sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH

Ujedno, dostavljamo vam i Izveštaj o reviziji Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva izmedju Grčke i BiH - HIPERB 1 i HIPERB 2.

Napominjemo kako su sva izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2009. godinu, dostupna i na web-stranici Ureda - www.revizija.gov.ba.

S poštovanjem,

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H. Čemerlića 2, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 70 35 73, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

PROJEKTA OBNOVE I REKONSTRUKCIJE ZGRADE PRIJATELJSTVA IZMEĐU GRČKE I BOSNE I HERCEGOVINE

(HIPERB 1 i HIPERB 2)

Broj: 01-07-16-1-719/10

Sarajevo, mart 2010. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	GRČKI PLAN EKONOMSKE REKONSTRUKCIJE BALKANA - HiPERB - uvod	5
III	NALAZI I PREPORUKE	6
1.	HiPERB 1 - Obnova i rekonstrukcija Zgrade prijateljstva	6
1.1.	Sistem internih kontrola	6
1.1.1.	Upravljanje i rukovođenje projektom HiPERB 1 - upravljačka struktura Projekta	8
1.2.	Projektni račun HiPERB-a	9
1.3.	Procedure izvještavanja - općenito	10
1.4.	Prihodi - izvori finansiranja Projekta HiPERB 1	11
1.5.	Rashodi - troškovi Projekta HiPERB 1	12
1.6.	Ugovorene obaveze i realizacija istih	14
1.7.	Procedure nabavki realizovane u okviru projekta HiPERB 1	19
2.	HiPERB 2 - Opremanje i dovođenje zgrade u fazu potpune funkcionalnosti	22
2.1.	Prihodi i rashodi HiPERB 2 projekta	22
2.2.	Procedure nabavki realizovane u okviru projekta HiPERB 2	23
3.	Računovodstveno praćenje HiPERB 1 i HiPERB 2 projekta	30
4.	Finansijsko izvještavanje HiPERB 1 i HiPERB 2 projekta	34
4.1.	Izvještaji Ureda nacionalnog koordinatora	34
4.2.	Godišnji izvještaji o realizaciji projekta u drugim institucijama	36
5.	Dalje aktivnosti u okviru HiPERB projekta - Projekat rekonstrukcije bolnice Kasindo (HiPERB 3)	37
6.	Rezime	38
IV.	KORESPONDENCIJA	39

I MIŠLJENJE REVIZORA

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja o završetku radova na Projektu obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine¹ i usklađenost realizacije sa zakonima, propisima i Sporazumom o petogodišnjem programu razvojne saradnje 2002. - 2006. Revizija je obavljena u skladu sa Zakonom o reviziji (Službeni glasnik BiH broj 12/06).

Odgovornost rukovodstva

Nacionalni koordinator Projekta je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Nacionalni koordinator je također odgovoran za usklađenosti poslovanja Projekta sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH broj 12/06), INTOSAI revizijskim standardima (Službeni glasnik BiH broj 5/01) i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo kako finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze te kako je poslovanje u skladu sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka s ciljem pribavljanja revizionih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka se zasniva na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Pri procjeni rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo kako su pribavljeni revizionih dokazi dovoljni i odgovarajući te osiguravaju osnovu za mišljenje revizora.

¹ U daljem tekstu se koriste puni naziv Projekta ili skraćenice: Projekat i Projekat obnove i rekonstrukcije

Mišljenje:

Prema našem mišljenju, revidirani finansijski izvještaji Projekta, po svim bitnim pitanjima, prikazuju istinito i objektivno rezultate poslovanja, izvršenje sredstava donacija i budžetskih sredstava za revidirani period i u skladu su sa važećom zakonskom regulativom i Sporazumom o petogodišnjem programu razvojne saradnje 2002.-2006. godina, osim za napomene navedene pod tačkom 1.1.1; tačkama 1.7., 2.2. i tačkama 3. i 4. ovog Izvještaja.

1. Kao što je navedeno pod tačkom 1.1.1 Upravljanje i rukovođenjem HiPERB-om - upravljačka struktura Projekta nije u potpunosti uspostavljena u skladu sa potpisanim Sporazumom tj. nije formiran Zajednički upravni odbor;
2. Kao što je navedeno pod tačkama 1.7. i 2.2. Procedure nabavke realizovane u okviru HiPERB 1 i HiPERB 2, te skrećemo pažnju na pitanje neizvjesnosti sudskog spora za proceduru nabavke namještaja;
3. Pitanje potpunog finansijsko-računovodstvenog praćenja i evidentiranja, (kao i usklađenosti finansijskih izvještaja sa Glavnom knjigom trezora) kako za HiPERB 1 tako i za HiPERB 2 (poglavlje 3. i 4. ovog Izvještaja)

Sarajevo, 04.03.2010. godine

Zamjenik generalnog revizora

Dževad Nekić

Generalni revizor

Milenko Šego

II GRČKI PLAN EKONOMSKE REKONSTRUKCIJE BALKANA - HiPERB (HELLENIC PLAN FOR THE ECONOMIC RECONSTRUCTION OF THE BALKANS)

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Vlada Republike Grčke potpisali su 29.7.2002. godine Sporazum o petogodišnjem programu razvojne saradnje 2002.-2006. (u daljem tekstu: Sporazum). Sporazum je dobio saglasnost Parlamentarne skupštine BiH odlukom broj 27/03 od 1.4.2003. godine a ratifikovan je Odlukom Predsjedništva Bosne i Hercegovine broj 01-930-14/03 od 30.4.2003. godine (Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori, broj 7/03).

Sporazum je potpisan u okviru Grčkog plana ekonomske rekonstrukcije Balkana (Hellenic Plan for the Economic Reconstruction of the Balkans - HiPERB) u sklopu kojeg Vlada Republike Grčke različitim projektima pomaže razvoju balkanskih zemalja. Sporazumom je predviđeno da program pomoći Bosni i Hercegovini iznosi 19.530.000,00 EUR za period od 5 godina (2002. - 2006.). Na prijedlog Ministarstva vanjskih poslova Republike Grčke, uz saglasnost Vijeća ministara BiH i odluke Predsjedništva BiH sporazum je produžen za narednih pet godina tj. za period 2007.-2011. Kao ciljane područja ovog programa za razvoj istaknuti su: modernizacija infrastrukture, posebno u energetsom i transportnom sektoru, unaprjeđenje proizvodnih ulaganja, modernizacija javne uprave i samouprave, podrška demokratskim institucijama, podrška vladavini prava i dobrobiti zemlje, usmjeravanje na ekonomske nejednakosti i razvoj jedinstvenog ekonomskog prostora, podrška obrazovanju i stručnom usavršavanju te administrativnom znanstvenom potencijalu.

Sporazumom je određeno kako 79% od ukupnog budžeta otpada na projekte zvanično predložene od strane zemlje prijema, 20% sredstava predviđenih sporazumom dodjeljuje Ministarstvo ekonomije i finansija Republike Grčke privatnim proizvodnim ulaganjima u Bosni i Hercegovini koji ispunjavaju ciljeve ovog sporazuma. Ostatak sredstava od 1% stavlja se na raspolaganje grčkoj ambasadi u Sarajevu za osnivanje fonda za male projekte.

Ukupna odgovornost za evaluaciju i praćenje razvojne pomoći u zemlji primanja povjerena je državnom koordinatorskom za implementaciju Grčkog plana ekonomske rekonstrukcije Balkana (HiPERB).

Modaliteti ostvarivanja pojedinih članova sporazuma predviđeni su Aneksom A sporazuma.

U svrhu implementacije sporazuma kako je to predviđeno članom A3 Aneksa sporazuma Vijeće ministara donijelo je 26.6.2003. godine Odluku o formiranju Ureda nacionalnog koordinatorskog Programa bilateralne ekonomske saradnje.

Za prvog nacionalnog koordinatorskog imenovan je Milan Lovrić. Drugi nacionalni koordinatorski bio je Zoran Tešanović koji je imenovan 29.4.2003. godine. Trenutno dužnost nacionalnog koordinatorskog obavlja gosp. Fuad Kasumović koji je imenovan Rješenjem Vijeća ministara BiH broj 20/07 od 20.3.2007. godine.

Predmet revizije je jedini do sada realizovani projekat po Sporazumu - Projekat obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine² kao i projekat unutarnjeg uređenja Zgrade prijateljstva koji nije dio Sporazuma (finansiran je isključivo sredstvima Budžeta institucija BiH) ali je zbog uključenosti

² Izvorni naziv projekta je Projekat revitalizacije objekta 3 (Odluka Vijeća ministara o kandidiranju projekta od 30.5.2002. godine). U izvještaju će se koristiti tijekom projekta usvojeni naziv "Zgrada prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine" ili skraćeno "Zgrada prijateljstva".

nacionalnog koordinatora i Ureda nacionalnog koordinatora u realizaciju projekta sastavni dio Izvještaja o završetku projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine iz novembra 2008. godine.

U ovom Izvještaju o reviziji se spominje i drugi projekat koji se realizuje u okviru Sporazuma - Projekat rekonstrukcije bolnice Kasindo koji je u početnoj fazi realizacije i koji nije bio predmet revizije.

Ured za reviziju institucija BiH je u ranijim godinama djelimično vršio revizije projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva - parcijalno je revidiran kroz reviziju različitih institucija BiH (Ministarstvo finansija i trezora, Ministarstvo civilnih poslova i Službe za zajedničke poslove institucija BiH).

III NALAZI I PREPORUKE

1. HIPERB 1 - Obnova i rekonstrukcija Zgrade prijateljstva

Prema aneksu A sporazuma utvrđeno je da zvanične prijedloge projekta HiPERB Nadzornom odboru dostavlja nacionalni koordinator zemlje primaoca na standardizovanom aplikacionom obrascu. HiPERB Nadzorni odbor daje preporuke ministru vanjskih poslova Republike Grčke koje donosi odluku o prihvatanju i finansiranju pojedinačnog projekta.

U skladu s navedenim Vijeće ministara BiH je na 68. sjednici održanoj dana 30.5.2002. godine donijelo odluku o kandidovanju Projekta revitalizacije Objekta 3 (zgrada u kojoj su danas smještene institucije BiH i koja nosi službeni naziv *Zgrada prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine*) te ga putem nacionalnog koordinatora na predviđenom aplikacionom obrascu uputilo na odobravanje donatoru. Za potrebe interne komunikacije Projekat je dobio neslužbeni naziv HiPERB 1. Na zahtjev donatora Ured nacionalnog koordinatora je uradio dopunu i reviziju aplikacije, pa tako revidiranu aplikaciju 5.1.2004. godine ponovno dostavila donatoru putem Ambasade Republike Grčke u BiH. Prema revidiranoj aplikaciji, ukupna investiciona vrijednost projekta procijenjena je na 12.683.156 EUR od čega je 9.390.240 EUR (74%) udio donatora a 3.292.916 EUR udio Bosne i Hercegovine.

Nakon provedenih procedura izbora izvođača radova i sagledavanja visine ponude najpovoljnijeg ponuđača sa donatorom je usaglašeno povećanje ukupne vrijednosti projekta na iznos od 16.789.989,53 EUR i to na teret donatora tako da je apsolutni udio Bosne i Hercegovine u projektu ostao isti dok je relativni udio pao na 20 %.

1.1. Sistem internih kontrola³

Revizija je izvršila ispitivanje sistema internih kontrola računovodstvenih i administrativnih procedura i kvalitet finansijskog upravljanja Projekta. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju finansijski izvještaji o realizaciji Projekta, te da li je finansijsko upravljanje u skladu sa postojećim pravilima i propisima.

³ Interna kontrola je skup postupaka koje oblikuje uprava, rukovoditelji i ostali djelatnici sa svrhom stjecanja razumnog uvjerenja glede postizanja ciljeva u oblasti sljedećih kategorija: 1) efikasnost poslovanja, 2) pouzdanost finansijskog izvještavanja i 3) usaglašenost s primjenjivim zakonima i propisima.

Član A12 Aneksa A govori kako BiH, u okviru svog nacionalnog zakonodavstva, uspostavlja mehanizme finansijske kontrole, u skladu s tim izvještava Vladu Republike Grčke i prenosi informacije HiPERB Nadzornom odboru i Vladi Republike Grčke o dometu, planu i zaključcima kontrole koje se tiču projekta finansiranih po HiPERB-u. Nadalje se govori kako Nadzorni odbor zadržava svoje pravo da, putem Tajništva ili samostalnih eksperata, u saradnji sa nacionalnim mehanizmima kontrole BiH izvrši:

- uvid na licu mjesta posjetom krajnjim korisnicima i projektima koji su u toku;
- verifikaciju sa obrascem finansijske revizije.

Nadalje se navodi kako u slučaju određenih neregularnosti vezano za informaciju danu od strane krajnjeg korisnika, kroz izvještaje ili zahtjeve za plaćanje, HiPERB Nadzorni odbor može odlučiti da pristupi korektivnim mjerama u pogledu krajnjeg korisnika. U slučaju da se korektivne mjere ne primjenjuju na odgovarajući način, ovo može da navede HiPERB Nadzorni odbor da smanji, suspenduje i/ili otkáže pomoć.

Revidiranjem upravljanja Projektom od strane tijela predviđenih Aneksom sporazuma uočili smo kako cjelokupni sistem internih kontrola koji podrazumijeva skup postupaka i mjera koje preduzima rukovodstvo Projekta u cilju osiguranja tačnosti i pravilnosti evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima, te efikasno trošenje donatorskog i budžetskog novca, nije u potpunosti razrađen i definisan na jasan i precizan način. Uočene primjedbe na postojeći sistem internih kontrola u Projektu odnose se na određene slabosti u računovodstvenom praćenju i evidentiranju (vidjeti poglavlje 3. ovog izvještaja) i uspostave upravljačke strukture Projekta (vidjeti poglavlje 1.1.1. ovog izvještaja), procesu ugovaranja i izvršenja dogovorenih radova, te propuste - nedostatke učinjene kod procedura izvještavanja.

Kontrolne funkcije su realizovane putem uspostavljenih raznih tijela Projekta i kreiranjem odgovarajućih procedura (projekat menadžera, Ureda nacionalnog koordinatora, posjetama izaslanstava iz Grčke koja su na licu mjesta provjeravala dinamiku izvršenja radova, uspostavom internih procedura i računovodstvenim praćenjem projekta itd.)

Kontrolno okruženje je osnova cjelokupnog sistema internih kontrola, koje osigurava disciplinu i organizaciju kao i klimu koja utječe na opći kvalitet internih kontrola. Najvažniji dio kontrolnog okruženja koji nedostaje Projektu je preduzimanje odgovarajućih mjera kojima će standardi ponašanja i posebno pozitivan stav prema internim kontrolama biti prihvaćen, prvenstveno od strane zajedničkog Upravnog odbora koji nije oformljen, a zatim i prenijeti na cijelu organizaciju. Organizaciona upravljačka struktura kao jedan od elemenata kontrolnog okruženja i posebice njena funkcionalnost povećava efikasnost uporabe resursa.

Nedostatak kvalitetnog sistema internih kontrola ili njegova nedovoljna primjena može utjecati na povećane rizike poslovanja i imati određen negativan utjecaj na racionalno i transparentno upravljanje Projektom.

1.1.1. Upravljanje i rukovođenje projektom HiPERB 1 - upravljačka struktura Projekta

Revidirajući Projekat HiPERB 1 uočili smo određene nedostatke koji se odnose na funkciju upravljanja i rukovođenja, a tu prije svega mislimo na neformiranje Zajedničkog upravnog odbora koji je bio predviđen Aneksom Sporazuma o petogodišnjem programu razvojne saradnje 2002. - 2006. između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Grčke.

Zajednički upravni odbor: Članom A4 Aneksa A je predviđeno formiranje Zajedničkog upravnog odbora koji je odgovoran za primjenu, upravljanje i provedbu programa i još preciznije za:

- implementaciju i fizički i ekonomski napredak odobrenih radova Programa, tehničkih stvari koje se odnose na Program kao i dostavljanje informacija o tome HiPERB Nadzornom odboru
- pregled izvještaja o ostvarenju Programa i odobrenje godišnjih izvještaja prije nego budu dostavljeni HiPERB Nadzornom odboru
- primjenu direktiva i odluka HiPERB Nadzornog odbora
- prijedloge dostavljene HiPERB Nadzornom odboru u pogledu primjene odgovarajućih mjera

Godišnji izvještaj se dostavlja HiPERB Nadzornom odboru i pregleda ga i odobrava Zajednički upravni odbor.

Ukoliko, u roku od dva mjeseca nakon prijema godišnjeg izvještaja, HiPERB Nadzorni odbor ne pošalje opravdanu izjavu o nedostacima ovog izvještaja, navedeni izvještaj se smatra prihvatljivim. U slučaju konačnog izvještaja ovaj period je pet mjeseci.

Kao što se može vidjeti uloga i značaj Zajedničkog upravnog odbora je od velike važnosti, kako za samu upravljačku strukturu Projekta, tako i za same procedure izvještavanja ali i pored tih činjenica isti nije nikada oformljen. Tokom revizije nismo uspjeli u potpunosti saznati prave razloge o tome zašto Zajednički upravni odbor nije nikad oformljen (dobili smo određena pojašnjenja kako je donator procijenio kako bi to iziskivalo značajna finansijska sredstva). U razgovoru sa nacionalnim koordinatorom u vrijeme realizacije HiPERB 1 gosp. Zoranom Tešanovićem, koji je obavljao dužnost i najvećim dijelom realizacije projekta, rečeno nam je kako je ovo pitanje nekoliko puta potencirano u razgovorima sa grčkom stranom u toku početne faze realizacije Projekta, ali nažalost nije nikada realizovano i pored određenih obećanja kako će se to učiniti. Revizija je imala na uvid i određene pisane tragove o aktivnostima BiH strane po ovom pitanju (dopis broj 02-21-298/05 od 08.juna 2005. godine). Napominjemo kako revizija zbog ograničenosti resursa (ljudskih, finansijskih i vremenskih) nije imala priliku razgovarati, kako o ovom pitanju, tako i o drugim pitanjima sa grčkom stranom.

Vijeće ministara je Odlukom broj 91/03 od 26.06.2003. uspostavilo Ured nacionalnog koordinatora Programa bilateralne ekonomske saradnje (u daljem tekstu Ured nacionalnog koordinatora). Spomenutom odlukom se definiše uloga Ureda nacionalnog koordinatora u cilju osiguranja sveukupne koordinacije programa BiH, transparentnosti u korištenju HiPERB sredstava i odgovarajuće finansijsko

upravljanje. Nadalje se u istoj odluci navode sljedeće obaveze Ureda nacionalnog koordinatora:

- starat će se o primjeni procedura za projekte koji se finansiraju Programom bilateralne saradnje, o upravljanju i korištenju finansijskim sredstvima i rukovođenju implementacije projekta;
- obavljati administrativno-tehničke poslove za projekat u skladu sa CARDS pravilima i propisima koje važe u BiH za potrebe nacionalnog koordinatora.

Revidirajući spomenuti Projekat uočili smo kako se tokom realizacije istog tri puta mijenjao nacionalni koordinator i kako je ta činjenica u određenoj mjeri utjecala na sam kontinuitet i efikasnost u procesu upravljanja u dijelu za koji je nadležan nacionalni koordinator.

Mišljenja smo kako osim u slučaju opravdanih razloga, ne bi trebalo mijenjati lica zadužena za realizaciju Projekta jer se čestim mijenjanjem ključnih lica gubi kontinuitet u funkciji efikasnog upravljanja.

Revizija smatra kako je vrlo važno imati izgrađen i definisan kvalitetan sistem upravljanja i rukovođenja Projektom, koji sistemski rješava probleme koji se javljaju tokom realizacije projekta. Mišljenja smo kako je neformiranjem Zajedničkog upravnog odbora i čestim mijenjanjem nacionalnog koordinatora (tri puta) upravljačka funkcija Projekta bila dijelom oslabljena. Smatramo kako bi se uspostavljanjem predviđenog Zajedničkog upravnog odbora Projekta, dobila dodatni kvalitet u smislu ukupne efikasnosti realizacije Projekta.

1.2. Projektni račun HiPERB-a

Prema odredbama Sporazuma, donatorska sredstva Vlade Republike Grčke doznacavaju se na namjenski račun kod Centralne banke BiH. Za realizaciju konkretnih projekata predviđeno je otvaranje posebnih računa u poslovnim bankama za koje odobrenje - saglasnost daje donator. U skladu s tim, Ministarstvo finansija i trezora poslalo je prijedlog poslovnih banaka koje zadovoljavaju kriterijume za otvaranje posebnog računa. Donator je preporučio otvaranje računa kod Hypo - Alpe-Adria Bank te je shodno tome poseban projektni račun broj 552004-00013435-11 otvoren kod navedene banke pod nazivom JRT - Trezor BiH - Projektni račun - objekt 3 - donacija grčke Vlade. Instrukcijom o upravljanju i korištenju sredstava namijenjenih za realizaciju Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine određeno je da se sredstva deponovana na računu mogu koristiti isključivo po zahtjevu i odobrenju nacionalnog koordinatora za HiPERB.

Sredstva donatora su uplaćivana na račun Centralne banke BiH a potom nalogom Ministarstva finansija i trezora na posebni projektni račun sa kojeg su onda po zahtjevu nacionalnog koordinatora vršena plaćanja projektnih obaveza. Za realizaciju naloga za plaćanje sa projektnog računa bila su potrebna dva potpisa i to ministra finansija i trezora BiH i nacionalnog koordinatora. Tokom realizacije projekta vršene su izmjene potpisnika na listi deponovanih potpisnika u Hypo - Alpe - Adria Bank odmah nakon što je dolazilo do promjene vršioca dužnosti ministra finansija i trezora BiH i nacionalnog koordinatora.

Sva plaćanja u zemlji vršena su u konvertibilnim markama a plaćanja prema inozemstvu u EUR - ima nakon što je prethodno izvršena konverzija sredstava iz KM u EUR.

Prva uplata donatorskih sredstava na posebni projektni račun izvršena je 14.10.2004. godine u iznosu od 40.000.00 EUR. Projektni račun je korišten isključivo za transakcije u svezi HiPERB 1 Projekta. Sredstva za realizaciju projekta HiPERB 2 isplaćivana su po odluci Vijeća ministara BiH sa Jedinstvenog računa trezora.

Projektni račun se po završetku projekta HiPERB 1 nastavio koristiti za potrebe realizacije projekta HiPERB 3 tj. Obnovu i rekonstrukciju bolnice u Kasindolu.

1.3. Procedure izvještavanja - općenito

Projekat HiPERB se implementira u skladu sa Sporazumom o petogodišnjem programu razvojne saradnje 2002.-2006. između Vijeća ministara BiH i Vlade republike Grčke i u skladu sa zakonskom regulativom iz oblasti finansija i računovodstva. Period izvršenja sredstava odobrenih donacijom nije vezano za budžetsku godinu.

Član A11 spomenutog Aneksa A govori o izvještavanju unutar okvira monitoringa, te što izvještaji koja se sačinjavaju trebaju uključivati. Nadalje se precizira - izvještaji koji se dostavljaju HiPERB Nadzornom odboru su sljedeća:

- Godišnji izvještaji dostavljeni tri mjeseca prije isteka svake pune kalendarske godine provedbe, i koja uključuju određene aktivnosti (tačno su pobrojane informacije o kojim treba izvijestiti).
- Konačni izvještaj, dostavljen šest mjeseci, najkasnije, nakon datuma konačno prihvatljivog rashoda (također je jasno naznačen koje informacije trebaju biti obuhvaćene)
- Godišnji izvještaj se dostavlja HiPERB Nadzornom odboru i pregleda ga i odobrava Zajednički upravni odbor.

U Odluci o formiranju Ureda nacionalnog koordinatora u članu VI. se navodi kako će Ured nacionalnog koordinatora godišnje podnositi izvještaje Vijeću ministara i HiPERB Nadzornom odboru.

Zajednički Upravni odbor izvještava HiPERB Nadzorni odbor, prema gore spomenutom Sporazumu, no međutim kako Zajednički upravni odbor nije formiran postavlja se pitanje cjelokupnih procedura izvještavanja koncipiranih u Sporazumu i Aneksu sporazuma. Revizija ima dojam kako su, ipak, postojale određene procedure finansijskog i drugoga izvještavanja. Ovo smo zaključili iz analize postojećeg sistema izvještavanja koji je funkcionisao tokom realizacije Projekta, a koji se ogledao u sljedećim činjenicama: prema Vijeću ministara je upućeno šest izvještaja uključujući i završni izvještaj od 05.02.2009. godine. Napominjemo kako je sve izvještaje usvojilo Vijeće ministara. U Izvještaju o završetku projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine⁴ iz novembra 2008. godine je navedeno da on obuhvaća kratku rekapitulaciju prethodnih izvještaja kojima je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine informisano o implementaciji Projekta i aktivnostima za vrijeme trajanja garantnog perioda, potrebnim dodatnim radovima radi dovođenja Zgrade do faze potpune funkcionalnosti, ukupan utrošak sredstava za implementaciju navedenog Projekta (HiPERB 1), utrošak sredstava za nabavku roba i

⁴ U daljem tekstu: Izvještaj o završetku Projekta

usluga radi dovođenja Zgrade do faze potpune funkcionalnosti - HiPERB 2, aktivnosti na daljoj implementaciji Sporazuma o petogodišnjem programu razvojne saradnje između Grčke i BiH.

Nadalje smo uočili kako je prema donatoru tj. Nadzornom odboru HiPERB - a upućena tri izvještaja i to u julu 2006., oktobru 2007. i konačni izvještaj u avgustu 2008. godine. Što se tiče usvajanja izvještaja od strane donatora tj. Nadzornog odbora HiPERB situacija je sljedeća: u članu 11 Aneksa A koji govori o izvještavanju navodi se sljedeće: godišnji izvještaj se dostavlja HiPERB Nadzornom odboru i pregleda ga i odobrava Zajednički upravni odbor. Ukoliko, u roku od dva mjeseca nakon prijema godišnjeg izvještaja, HiPERB Nadzorni odbor ne pošalje opravdanu izjavu o nedostacima ovog izvještaja, navedeni izvještaj se smatra prihvatljivim. U slučaju konačnog izvještaja ovaj period je pet mjeseci. S obzirom na činjenicu da nije bilo nikakvih primjedbi i sugestija od strane HiPERB-a Nadzornog odbora na dostavljeni Izvještaj u predviđenim rokovima i kako je izvršena i zadnja uplata od strane donatora, zaključili smo kako je isti Izvještaj usvojen.

Zadnja uplata - tranša od strane Vlade Republike Grčke je izvršena u iznosu od 2.698.343,24 EUR (obavještenje Centralne banke BiH broj 02/2-1356/2008 od 29.8.2008.).

Pored navedenih procedura izvještavanja tokom revizije doznali smo kako je bilo i drugih vidova izvještavanja, nadzora i monitoringa (iz razgovora sa predstavnicima Ureda nacionalnog koordinатора), koji su se ogledali u posjetama predstavnika donatora koji su na licu mjesta bili upoznati i izvještavani o napretku radova na gradilištu i o svim drugim relevantnim pitanjima glede realizacije Projekta.

Revizija smatra kako bi procedure izvještavanja bile kvalitetnije i doprinijele većoj transparentnosti realizacije Projekta u slučaju da je bio oformljen Zajednički upravni odbor kako je bilo predviđeno potpisanim Sporazumom.

1.4. Prihodi - izvori finansiranja Projekta HiPERB 1

Projekat se finansirao iz dva izvora. Prvi izvor su donatorska sredstva Vlade Republike Grčke a drugi izvor su budžetska sredstva iz Budžeta Bosne i Hercegovine.

Ukupna vrijednost Projekta je prvobitno bila utvrđena u iznosu od 12.683.156 EUR od čega bi udio donatora bio 9.390.240 (74%) a udio BiH 3.292.916 (26%). Međutim, nakon što je ustanovljeno da su ponude izvođača veće od planom predviđenih, usaglašen je novi ukupni budžet Projekta u iznosu od 16.789.989,53 EUR na račun povećanja donatorskih sredstava, čime je udio donatora u finansiranju projekta povećan na 80,40%.

Tabela br. 1 Planirani prihodi Projekta

		EUR	KM	UDIO
1.	Ukupno planirani budžet projekta	16.789.989,53	32.838.365,22	100,00%
1a.	Donacije Vlade Republike Grčke	13.497.073,53	26.397.981,32	80,39%
1b.	Udio Bosne i Hercegovine	3.292.916,00	6.440.383,90	19,61%

U toku realizacije Projekta došlo je do viškova radova, dodatnih i nepredviđenih radova čije finansiranje nije predviđeno budžetom Projekta, te je Vijeće ministara BiH na prijedlog nacionalnog koordinatora odobrilo dodatna sredstva kako bi se

zgrada dovela u stanje potpune funkcionalnosti. Prvom odlukom broj 274/06 od 21.12.2006. godine odobreno je 1.705.000,00 KM a drugom odlukom broj 99/07 odobren je iznos od 846.000,00 KM. Sredstva su izdvojena iz sredstava budžetske pričuve. Izdvajanjem navedenih sredstava za potrebe dovršetka projekta i dovođenja zgrade u stanje potpune funkcionalnosti udio Bosne i Hercegovine u ukupnom Projektu se povećao na 25%.

U toku realizacije projekta ostvareni su i prihodi na osnovu deponovanih sredstava na računu banke kao i prihodi na osnovu otkupa tenderske dokumentacije od strane zainteresovanih učesnika postupaka javne nabavke koji su provedeni u sklopu realizacije Projekta. Tako su ukupni prihodi projekta iznosili 18.114.450,16 EUR ili 35.428.785,00 KM.

Tabela br.2 Prihodi projekta

	VRSTA PRIHODA	EUR	KM
		18.114.450,16	35.428.785,00
1.	Donacije Vlade Republike Grčke	13.495.697,72	26.395.290,50
2.	Udio Bosne i Hercegovine	3.292.719,71	6.440.000,00
3.	Dodatni udio Bosne i Hercegovine za viškove, dodatne i nepredviđene radove	871.752,66	1.705.000,00
4.	Dodatni udio Bosne i Hercegovine za viškove, dodatne i nepredviđene radove	432.552,93	846.000,00
5.	Kamate na deponovana sredstva 2004-2007	19.227,14	37.605,00
6.	Sredstva od otkupa tenderske dokumentacije	2.500,00	4.889,58

Sporazumom nije utvrđena dinamika uplate prihoda od strane donatora pa su tokom revizije uočeni i određeni zastoji u plaćanju prema izvođaču radova.

Zadnja uplata donatorskih sredstava u iznosu od 2.698.569,98 EUR ili 5.276.513,90 KM (prema Sporazumu, 20% ukupnih donatorskih sredstava isplaćuje se nakon završetka Projekta) izvršena je 29.8.2008. godine nakon što je donatoru prethodno dostavljeno Konačni izvještaj o završetku Projekta.

Budući kako su ta sredstva bila neophodna za završetak Projekta Vijeće ministara je odobrilo pozajmicu u navedenom iznosu svojom odlukom broj 107/07 od 19.7.2007. godine uz obavezu vraćanja sredstava po uplati od strane donatora.

Nakon što je izvršena uplata od strane Vlade Republike Grčke sredstva su preusmjerena na Jedinствeni račun trezora Institucija BiH čime je ujedno izvršen i povrat pozajmice.

1.5. Rashodi - troškovi Projekta HiPERB 1

Finansijskim planom Projekta sredstva potrebna za realizaciju budžeta razvrstana su na sedam vrsta rashoda. Najviše je planirano za Obnovu i rekonstrukciju 31.136.793,12 KM, potom na izradu projektne dokumentacije gdje je planirano 430.282,60 KM. Za usluge projekat menadžera i nadzornog organa planirano je po 391.166,00 KM a za izradu tenderske dokumentacije 97.791,50 KM. Sredstva rezerve u iznosu od 195.583,00 KM predviđena su za eventualne dodatne troškove za usluge projekat menadžera, nadzornog organa ili Ureda nacionalnog koordinатора. Za izvođenje radova obnove i rekonstrukcije nisu predviđena sredstva rezerve.

Tabela br. 3 Pregled planiranih i utrošenih sredstava Projekta

Rb	Vrsta rashoda	EUR			KM		
		planirano	ostvareno	%	planirano	ostvareno	%
1.	Obnova i rekonstrukcija	15.919.989,53	16.308.030,17	102,44	31.136.793,12	31.895.734,65	102,44
2.	Izrada projektne dokumentacije	220.000,00	6.788,26	3,09	430.282,60	13.276,68	3,09
3.	Izrada tenderske dokumentacije	50.000,00	55.236,06	110,47	97.791,50	108.032,34	110,47
4.	Usluga projekat menadžera	200.000,00	300.032,28	150,02	391.166,00	586.812,13	150,02
5.	Usluge nadzornog organa	200.000,00	231.467,74	115,73	391.166,00	452.711,55	115,73
6.	Troškovi Ureda nacionalnog koordinatora	100.000,00	155.762,09	155,76	195.583,00	304.644,17	155,76
7.	Rezerva projekta za stavke 4,5,6	100.000,00	0,00	0,00	195.583,00	0,00	0,00
	UKUPNO:	16.789.989,53	17.057.316,60	101,59	32.838.365,22	33.361.211,53	101,59

Ukupni rashodi iznosili su 33.361.211,53 KM. Planirana sredstva su prekoračena na gotovo svim stavkama ali uzimajući u obzir veličinu i vrijednost projekta prekoračenje u ukupnom iznosu od 1,60 procenata se može smatrati prihvatljivim. Za pokriće dijela prekoračenja stavki 4,5 i 6 iskorištena su sredstva rezervi planirana u Projektu.

Razlika prihoda i rashoda projekta

Tabela br. 4 Ukupni prihodi i rashodi Projekta

	EUR	KM
UKUPNI PRIHODI	18.114.451,16	35.428.785,05
UKUPNI RASHODI	17.057.316,60	33.361.211,40
OSTATAK SREDSTAVA	1.057.134,56	2.067.573,65

Ostatak sredstava u iznosu 1.057.134,56 EUR ili 2.067.573,65 KM Odlukom Vijeća ministara broj 53/09 od 26.3.2009. godine raspodijeljena su kao udio BiH iz Budžeta institucija BiH u ukupnom finansiranju Projekat obnove i rekonstrukcije bolnice Kasindo.

Struktura troškova Projekta HiPERB prema godinama realizacije

Najveći dio rashoda Projekta kao što je vidljivo iz tabele br. 5 realizovan je u 2008. godini a najmanji u 2005. godini. Iz strukture troškova vidljivo je kako se najveći dio odnosi na izvođenje radova približno 95% dok na sve ostale rashode otpada oko 5% ukupnih rashoda. Podaci navedeni u tabeli br. 5 su preuzeti iz glavne knjige i razlikuju se od podataka navedenih u tabeli br. 3 iz razloga navedenih u poglavlju 4 ovog Izvještaja.

Tabela br.5 Struktura troškova Projekta HiPERB 1 prema godinama realizacije

Red. broj	Vrsta rashoda	2005.	2006.	2007.	2008.	ukupno
1	2	4	5	6	8	10
I	IZDACI PO UGOVORIMA SA DOBAVLJAČIMA	6.451.712,18	11.219.642,58	15.323.864,21	33.291,23	33.028.510,20
1	Izvođenje radova	6.227.358,63	10.719.239,62	14.796.181,16	19.278,23	31.762.057,64
2	Izdaci teh.prijema i saglasnosti			136.495,00		136.495,00
3	Tenderska i projektna dokumentacija i dodatna ispitivanja	62.482,90	13.000,00	2.900,00	3.500,00	81.882,90
4	Projekat menadžer	75.796,57	296.397,35	212.656,17	2.457,00	587.307,09
5	Nadzor	86.074,08	191.005,61	175.631,88	8.056,00	460.767,57
II	TROŠKOVI KANCELARIJE	12.414,00	86.634,29	112.912,00	110.969,05	322.929,34
1	Izdaci za ugovore zaposlenih u Kancelariji	8.800,00	64.900,00	84.711,30	102.400,00	260.811,30
2	Izdaci za ugovore po osnovu drugih angažmana	3.614,00	17.356,80	8.218,00		29.188,80
3	Reprezentacija		2.368,10	5.412,60	4.424,80	12.205,50
4	Telefonske i poštanske usluge		1.031,60	1.239,60	948,65	3.219,85
5	Troškovi štampanja		276,69			276,69
6	Nabavka uredskog materijala			2.469,80	1.709,85	4.179,65
7	Troškovi oglašavanja				1.485,75	1.485,75
8	Putni troškovi			10.860,70		10.860,70
9	Ostali nepobrojani izdaci		701,10			701,10
III	UKUPNO RASHODI	6.464.126,18	11.306.276,87	15.436.776,21	144.260,28	33.351.439,54

Troškovi Ureda nacionalnog koordinatora (322.929,34 KM) čine 1 % ukupnih rashoda Projekta, a najviše se odnose na izdatke za ugovore o djelu zaposlenih u Uredu. Najveći dio posmatranog perioda u Uredu su bila zaposlena četiri lica i to na osnovu ugovora o djelu. Tokom perioda bilo je određenih fluktuacija osoblja, a trenutno su u Uredu, na osnovu ugovora o djelu, zaposlena četiri lica. Izdaci za ugovore po osnovu drugih angažmana (29.188,80 KM) odnose se uglavnom na usluge prevođenja i usluge knjiženja i evidentiranja finansijskih transakcija.

1.6. Ugovorene obaveze i realizacija istih

U cilju realizacije Projekta od strane HiPERB nacionalnog koordinatora za BiH, a uz saglasnost Vijeća ministara zaključena su tri ugovora navedena u sljedećoj tabeli.

Tabela br.6 Pregled zaključenih ugovora

Red br	Broj ugovora	Datum potpisa ugovora	Naziv izvođača/konsultanta	Opis poslova	Ugovoreni iznos (EUR)
1	01/05	12.07.2005.	Domotehniki S.A., Grčka	Izvođenje radova na obnovi i rekonstrukciji Objekta 3	15,919,989.53
2	02/05	01.08.2005.	Focal Project Managers LTD, Grčka	Usluge projekat menadžera	196,500.00
3	03/05	01.08.2005.	Aksa d.o.o. Zenica	Usluge nadzornog organa	188,095.60

Ugovor sa Domotehniki S.A. kao Glavnim izvođačem zaključen je dana 12.07.2005.godine između nacionalnog koordinатора za HiPERB BiH i zamjenika ministra vanjskih poslova Republike Grčke Evripidis Stylianidisa, a nakon provedene procedure putem međunarodnog tendera. Saglasnost za potpisivanje Ugovora za izabranim izvođačem radova na Obnovi i rekonstrukciji Objekta 3 Vijeće ministara je dalo nacionalnom koordinatoru na 82. sjednici održanoj 05.05.2005.godine.

Prema potpisanom ugovoru cijena ugovorenih radova iznosi 15.919.989,53 EUR, gdje su PDV i drugi porezi isključeni prema bilateralnom Sporazumu zaključenom između Vlade Republike Grčke i Vijeća ministara BiH. Prema odredbama zaključenog ugovora rok za izvršenje poslova je 30 mjeseci od potpisivanja istog u koji je uključeno i 12 mjeseci garantnog perioda. Uzimajući u obzir datum predaje gradilišta izvođaču, radovi su trebali biti okončani do 17.02.2007.godine. Općim uslovima za izvođenje radova regulisane su obaveze naručioca posla, obaveze izvršioca posla, početak izvršenja ugovora i zakašnjenja, materijal i radna snaga, plaćanje, prijem i garantni rok, kršenje ugovora i raskid, rješavanje nesporazuma te kodeks ponašanja. U posebnim uslovima koji su sastavni dio Ugovora sa izvođačem navedeno je kako se određuje iznos garancije od 10 % od ugovorene cijene. Također prema posebnim uslovima zadržat će se 5% od iznosa privremenih plaćanja (Retenciona stopa - član 45.). Neposredno nakon potpisivanja Ugovora sa glavnim izvođačem potpisani su i ugovori sa projekat menadžerom i nadzornim organom tj. firmama Focal Project Managers Ltd. iz Grčke i firmom Aksa d.o.o. Zenica, nakon provedenih procedura prema pravilima CARDS.

Prvi zajednički sastanak svih učesnika u projektu održan je 02.08.2005. na kojem su utvrđeni bitni datumi i rokovi:

- datum od kojeg teče ugovoreni rok - 17.08.2005.
- rok za izvođenje radova - 18 mjeseci,
- završetak radova - 17.02.2007.godine,
- garantni rok - 12 mjeseci.

Samim izvještajem Ureda HiPERB-a od novembra 2007.godine navedeno je, kako objekt na kome će se izvoditi radovi zvanično predan izvođaču radova dana 05.09.2005.godine.

U cilju što kvalitetnijeg pripremanja, praćenja i kontrole svih faza realizacije ovog Projekta, te aktivnosti i obaveza svih učesnika u njegovoj realizaciji, projekat menadžer je razvio i sa koordinatom projekta, nacionalnim koordinatom, nadzornim organom i izvođačem radova usaglasio veći broj procedura za upravljanje Projektom (PM procedure).

Dana 15.06.2005.godine nakon izbora firme Domotehniki S.A. kao izvršioca posla od strane Ureda nacionalnog koordinатора za HiPERB Program u Bosni i Hercegovini ugovorne strane Domotehniki S.A. sa sjedištem u Dodekanisou Str. Broj 24., Gr 54626, Solun, Grčka i Unioninvest d.d. sa sjedištem u Grbavičkoj ulici 4, Sarajevo, BiH dogovorile su se da osnuju Zajedničko građevinsko ulaganje (ZU) za izvršenje Ugovora u skladu sa uslovima iz tenderske dokumentacije za Projekat i uslovima za izvođenje radova.

Nakon zaključenja osnovnog ugovora sa izvođačem dana 02.08.2005.godine između glavnog izvođača firme Domotehniki S.A., Ureda nacionalnog koordinatora te Zajedničkog ulaganja (ZU) sa Domotehniki S.A.- Unioninvest d.d. zaključen je sporazum kojim su se strane dogovorile kako slijedi: naručilac posla ovim sporazumom daje saglasnost za prenošenje Ugovora sa Domotehniki S.A. na Zajedničko ulaganje Domotehniki S.A. - Unioninvest d.d., koje je uspostavljeno u skladu sa Sporazumom o zajedničkom ulaganju i Aneksom 1 Sporazuma o zajedničkom ulaganju između Domotehniki S.A. - Unioninvest koji prihvata prijenos i transfer.

Prema danom sporazumu Domotehniki S.A. prenosi i vrši transfer Ugovora na Zajedničko ulaganje Domotehniki S.A. - Unioninvest d.d. koji prihvata ovaj prijenos i transfer.

U skladu s navedenim istog dana HiPERB nacionalni koordinatori je potpisao ANEKS 1 na ugovor 01/05 sa izvođačem Domotehniki S.A. kojim se sva prava i obaveze prenose sa izvođača Domotehniki na Zajedničko ulaganje Domotehniki - Unioninvest.

Naime na 86. sjednici Vijeća ministara održanoj 14.07.2005.godine donesen je Zaključak kojim se daje saglasnost nacionalnom koordinatori za zaključivanje Aneksa Ugovora o izvođenju radova na obnovi i rekonstrukciji Objekta 3, kojim se Ugovor o izvođenju radova na Projektu od strane firme Domotehniki ustupa Zajedničkom ulaganju Domotehniki - Unioninvest. Zajedničko ulaganje prema navedenom sporazumu prihvata da izvrši Projekat u potpunosti u skladu sa rokovima i uslovima Ugovora i drugih ugovornih dokumenta koji su navedeni u članu 2 ugovornog formulara koji ih prihvata kao pravno obavezujuće.

Izvođač radova je periodično vršio fakturisanje izvršenih radova i tokom realizacije Projekta fakturisanje je izvršeno kroz 16 situacija pri čemu je 16-ta konačna situacija. Sve ključne dokumente vezane za izvršenje radova na Projektu je trebao odobriti nadzorni organ. Pri samom provođenju aktivnosti na realizaciji projekta konstatovano je da će biti potrebno izvršiti značajnu količinu dodatnih i viškova radova te je u skladu s tim ocijenjeno kako će zbog toga biti teško izvršiti sve predviđene radove sa dodatnim u roku predviđenom samim ugovorom.

Vijeće ministara je na 136. sjednici održanoj 21.12.2006.godine usvojilo predložene zaključke kojim se odobravaju sredstva u iznosu od 1.705.000 KM za finansiranje viška radova, kao i produženje roka za izvođenje radova za 3 mjeseca u odnosu na prvobitno ugovoreni rok.

U sljedećem tabelarnom pregledu navedeni su aneksi na ugovore sa projekat menadžerom (Focal) i nadzornim organom (Aksa).

Tabela br. 7 Pregled aneksa ugovora

Red.br.	Opis	Datum potpisa	Pitanja koja obuhvata		Ukupan iznos troškova (EUR)
			Produženje roka	Rast troškova zbog produženja (EUR)	
1	ANEKS 1-na ugovor 02/05 sa projekat menadžerom- Focal	25.04.2007.	6 mjeseci	65,499.96	261,999.96
2	ANEKS 2-na ugovor 02/05 sa projekat menadžerom- Focal	17.08.2007.	2 mjeseca	21,833.32	283,833.32
3	ANEKS 1-na ugovor 03/05 sa nadzornim organom - Aksa	28.05.2007.	4 mjeseca	28,914.76	217,010.36
4	ANEKS 2-na ugovor 03/05 sa nadzornim organom - Aksa	31.07.2007.	2 mjeseca	14,457.38	231,467.74
5	ANEKS 3-na ugovor 03/05 sa nadzornim organom - Aksa	28.12.2007.	20 dana	4,819.20	236,286.94

Uvidom u sačinjene preglede troškova po godinama uočeno je kako su ukupni troškovi projekat menadžera iznosili 300.103,10 EUR a da je ukupno ugovorena cijena usluge po osnovnom ugovoru i dva Aneksa 283.833,30 EUR, dakle javlja se razlika od 16,269.78 EUR više naplaćenih usluga.

Po završetku radova, Kantonalno ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša je rješenjem broj: 05-23-6380/06 od 12.07.2007.godine izdalo uporabnu dozvolu i konstatovalo da se objekt može koristiti.

Nadzorni organ je izdao certifikat o privremenom prijemu 24.07.2007.godine, od kada je počeo teći garantni rok, u kojem su navedeni dodatni radovi koje je nužno izvršiti do konačnog prijema objekta.

Nadzorni organ je 05.08.2008.godine izdao certifikat o konačnom prijemu nakon izvršenih svih u garantnom periodu predviđenih radova.

Kako samo useljenje u objekt nije nastupilo od početka računanja garantnog roka to se može zaključiti kako objekt nije korišten u punom kapacitetu u garantnom roku kako bi se testirala njegova funkcionalnost i kvaalitet izvršenih radova.

Viškovi radova i naknadni radovi: Pored Projektom definisanih ugovoreni radova, izvođač je na zahtjev nadzornog organa i projekat menadžera, a uz prethodnu saglasnost predstavnika Investitora, izveo i sve druge neophodne viškove radova i dodatne radove, za koje je zaključeno da su neophodni u cilju potpunog završetka i puštanja objekta u funkciju kao što su:

- dodatni radovi na sanaciji armirano-betonske konstrukcije do njene pune stabilnosti,
- isporuka i ugradnja sistema radijatorskog grijanja na svim spratovima, umjesto na jednom, kako je greškom u projektu i predmjeru bilo ugovoreno,
- itd.

Samo pitanje izmjena ugovornih stavki regulisano je odredbama člana 35. Izmjene općih uslova koji se odnose na osnovni ugovor sa glavnim izvođačem.

Prema odredbama navedenog člana u tački 35.5. regulisana su pitanja vezana za viškove radova i naknadne radove kako slijedi:

a. kada je posao sličnog karaktera i obavlja se pod sličnim uslovima kao posao za koji je dana cijena u predračunu radova ili cjeniku, on će biti vrednovan po cijenama tu sadržanim,

b. kada posao nije sličnog karaktera i ne obavlja se pod sličnim uslovima, cijene iz ugovora će biti korištene kao osnova za ocjenu ukoliko to ima smisla, a ako ne, onda će pravednu ocjenu izvršiti nadzorni organ.

Kako je realizacijom Projekta rukovodio projekat menadžer isti je bio u obavezi da u skladu s ugovorom koji je zaključio sa naručiocem posla sačini procedure i pravila koja će pokrivati bitne procese pri samoj realizaciji projekta. U skladu s tim projekat menadžer je sačinio procedure: za kontrolu dokumenata, fakturisanje, odobravanje podizvođača, naloga za izmjene i nadoknade troškova, itd.

Procedura 4100 - Nalog za izmjene i nadoknade troškova, se odnosila na viškove radova i naknadne radove, a istu je sačinio projekat menadžer, a na prijedlog iste su zainteresovane strane mogle dati komentare, međutim prema saznanjima do kojih smo došli tokom revizije, ti komentari i primjedbe nisu morali biti prihvaćeni od strane projekat menadžera.

Činjenica da su navedenu proceduru usvojile strane uključene u Projekt, može se reći da su je sve strane i prihvatile kao pravilo ponašanja. Naime, navedena procedura je sačinjena u skladu s odredbama člana 35. Općih uslova za izvođenje radova i istom je predviđeno pregovaranje o cijenama naknadnih radova. Procedura zahtijeva provođenje aktivnosti od strane nadzornog organa u cilju identifikovanja i potvrđivanja potrebnih količina dodatnih radova kao i pravljenje kalkulacije za iste. Prema proceduri 4100 za dodatne i viškove radova sačinjavan je 'Contract Modification Request - (CMR)' obrazac i isti je sadržavao kratak opis posla, količinu, kalkulisanu cijenu, kao i da li se radi o sličnim poslovima za koje postoje cijene u predmjeru radova.

Tokom realizacije projekta ukupno je prema konačnoj situaciji izvršeno dodatnih radova u vrijednosti 989.541,00 EUR.

Postupak sačinjavanja CMR-a obrasca za dodatne radove izvršen je u 66 slučajeva i isti su osim nadzornog organa potvrđeni (potpisani) i od strane projekat menadžera i predstavnika Ureda nacionalnog koordinатора u skladu s procedurama 4100. U tih 66 slučajeva izrade CMR-ova nakon pregovora sa izvođačem radova o svakom pojedinačno, u većem broju slučajeva dogovorena cijena je bila viša od one koja je bila dokumentovana u CMR-u.

Ukupan iznos dogovorenih cijena radova po navedenih 66 CMR-ova je 900,725.9 EUR. Razlika između ukupno izvršenih dodatnih radova i dodatnih radova za koje je provedena procedura putem CMR-a, je 88,814.6 EUR i ista se odnosi na uređenje oko zgrade i postavljanje jarbola sa zastavama oko 24,000 EUR, te ostali radovi u samoj zgradi koji u najvećem dijelu nisu mogli biti predviđeni.

Važno je istaći kako su viškovi radova koji su uključeni po pozicijom pod a. iz člana 35.5. bili vrednovani po cijenama koje su ugovorene za određenu poziciju kojoj pripadaju iz predmjera radova, tako da je na nekim pozicijama zbog tehničkih grešaka u predmjeru i sl. bilo nužno izvršiti veći obujam poslova nego što je bilo predviđeno, ali je također bilo i pozicija na kojima nije trebalo izvršavati predviđene radove ili je iste trebalo izvršiti u manjem procentu.

U skladu s navedenim, a uvidom u konačnu situaciju izvođača radova u kojoj se uspoređuje ugovoreni iznos od 15,919,990.13 EUR i realizovani iznos po

okončanju projekta 15,250,141.68 EUR (bez dodatnih radova) utvrdili smo kako je utrošeno ukupno 95,8 % prvobitno ugovorenih sredstva.

Finansiranje dodatnih radova: Za dodatne i viškove radova koji su naknadno utvrđeni i koje je bilo nužno završiti u skladu s prijedlogom nacionalnog koordinatora, Vijeće ministara BiH donijelo je odluke na osnovu kojih je iz budžetskih rezervi odobreno 1.705.000,00 KM i 846.000,00 KM (vidjeti 1.5. Rashodi - troškovi projekta HiPERB 1).

Uvidom u konačnu situaciju o izvršenim radovima kao i pregledom izvršenih radova koji se nalaze u prilogu iste, utvrdili smo kako je fakturisano u ukupnom iznosu od 16.239.682,19 EUR, od kojih se na dodatne i višak radova odnosi 989.540,50 EUR.

Kada su u pitanju naknadni i višak radova koji nisu predviđeni osnovnim ugovorom, revizija je mišljenja kako bi u tim slučajevima trebalo u osnovnom ugovoru sa izvođačem definisati mjerljive kategorije kao parametre za utvrđivanje cijena tih radova kao npr. tržišne cijene materijala, radne snage i sl. u vrijeme ugovaranja naknadnih radova, kao i eventualno određivanje maksimalne dobiti izvođača na izvršenim naknadnim radovima.

1.7. Procedure nabavki realizovane u okviru projekta HiPERB 1

Revizija je utvrdila kako su postojale određene slabosti i nedostaci u organizaciji sistema javnih nabavki kojima je trebalo posvetiti više pažnje kako bi cjelokupan proces bio efikasan i proveden u potpunosti prema važećoj legislativi. Želimo skrenuti pažnju na određene propuste kod procesa nabavki koje smo uočili tokom obavljanja revizije:

Izbor dobavljača za izvođenje radova

Sporazumom je definisano kako su projekti i aktivnosti finansirani programom razvojne pomoći u skladu s pravilima Europske zajednice, uključujući i javnu nabavku.⁵ Procedure za podnošenje ponuda i ugovaranje usluga, nabavku i projektne ugovore, finansirane po HiPERB, sačinjavaju se prema PHARE programu Europske zajednice.⁶

Ured nacionalnog koordinatora za HiPERB objavio je 26.08.2004. godine tekst javnog poziva za izbor izvođača radova na Objektu 3 u dnevnim novinama u BiH, a na osnovu obaveze o objavljivanju oglasa u jednoj od zemalja Europske unije i uvažavajući činjenicu da je Republika Grčka donatora sredstava, oglas je objavljen i u grčkim dnevnim novinama.

U obavijesti o ograničenom tenderu za izvođenje radova navedeno je, kako je procedura dodjele ugovora ubrzana ograničena i da je rok za prijem zahtjeva za učestvovanje 10.09.2004. godine. Mada je određena ubrzana ograničena procedura, Komisija⁷ za otvaranje i evaluaciju ponuda po obavještenju o ograničenom tenderu za izvođenje radova na Objektu 3 je imenovana tek 07.10.2004. godine. U dokumentaciji o radu Komisije nam je prezentovan i Izvještaj nacionalnog

⁵ Član 5. Sporazuma

⁶ Član A7 Aneksa A uz Sporazum o petogodišnjem programu razvojne saradnje 2002.-2006. između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Grčke

⁷ Odluka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine broj 06-07-1361/04 od 07.10.2004. godine

koordinatora o radu Komisije⁸ u čijem radu je učestvovalo 5 članova sa pravom glasa (dva člana predložena od strane donatora i tri eksperta iz BiH) i nacionalni koordinator u svojstvu predsjedavajućeg. U spomenutom izvještaju se navodi kako je Komisija počela sa radom 25.09.2004. godine i da su tokom tri dana rada vršene analize i ocjene ponuda, nakon čega je sačinjena kratka lista od 5 podobnih ponuđača kojima će planira dostaviti tenderska dokumentacija. Tokom revizije nismo uspjeli dobiti odgovarajuće informacije i obrazloženja na osnovu čega je Komisija počela sa radom prije zvanično donesene odluke Vijeća ministara.

Ponuđačima koji su se našli na kratkoj listi je upućena tenderska dokumentacija te je određen krajnji rok za dostavljanje ponuda (07.12.2004. godine). U međuvremenu je imenovana Komisija za evaluaciju ponuda i izbor najpovoljnijeg ponuđača od pet članova sa pravom glasa, od čega su tri člana delegirana od strane Ministarstva inozemnih poslova Republike Grčke. Nakon dostavljanja i otvaranja ponuda diskvalifikovana su dva ponuđača zbog nepotpunih ponuda a preostale tri ponude su ocijenjene prema administrativnoj i tehničkoj usklađenosti. Svaki član Komisije je posebno ocjenjivao administrativnu i tehničku usklađenost pri čemu je utvrđeno kako ponuda jednog ponuđača (Unioninvest d.d) nije administrativno i tehnički usklađena i ne može se uzimati u dalje razmatranje. Iz dokumentacije o ocjeni ponuda se može utvrditi kako su članovi Komisije različito ocijenili usklađenost ponude ovog ponuđača (za dva člana je ponuda usklađena i mogla se prihvatiti a za tri je neusklađena). Za preostale dvije ponude izvršena je finansijska evaluacija, te je Komisija u Izvještaju o izboru (D 07) od 14.12.2004. godine konstatovalo da primljene ponude prelaze maksimalno raspoloživi budžet i da ne može preporučiti dodjelu ugovora niti jednom dobavljaču. U istom izvještaju je navedeno kako je nakon primjene popusta ponuđač sa najnižom ponudom u skladu s izbornom procedurom Domotehniki S.A. čija ponuda je (nakon popusta) iznosila 16.417.894,37 EUR.

U 2005. godini pozvan je ponuđač Domotehniki S.A da dostavi revidiranu ponudu, te je nakon obavljenih pregovora utvrđena finalna finansijska ponuda u iznosu od 15.919.989,53 EUR na osnovu koje je ponuđač izabran kao najpovoljniji. Sa izabranim ponuđačem zaključen je ugovor 12. 07.2005. godine a nakon toga, uz prethodno pribavljenu saglasnost Vijeća ministara BiH, Aneks 1 ugovora i Sporazum kojim se prava i obaveze sa Domotehniki S.A. prenose na Zajedničko ulaganje između Domotehniki S.A. - Unioninvest d.d..

Iz prezentovane dokumentacije nismo mogli utvrditi koji su razlozi za prenošenje prava i obaveza sa izabranog izvođača na Zajedničko ulaganje između Domotehniki S.A.- Unioninvest d.d. niti da li su nastupile nove okolnosti koje su možda uticale da se izvrši prijenos i transfer ugovora, pogotovu ako u vidu imamo odredbu navedenu u obavještenju o ograničenom tenderu: "Kandidatima koji ispunjavaju uslove neće se dopustiti da formiraju udruženja sa drugim kandidatima ili da uspostave podugovaračke odnose jedni sa drugima, nakon datuma obavještenja o izrazu interesa za ovaj Projekt."

Nabavke usluga projekat menadžera

Pozivno pismo za tender je poslano na adrese 3 firme u Grčkoj i to Focal Project Managers Ltd, Ellinotechniki S.A. i Euroconsultants S.A. i to 20.04.2005.godine.

⁸ Izvještaj o radu komisije za otvaranje i evaluaciju ponuda po pozivu na tender za izvođenje radova na Objektu 3 zgrade zajedničkih institucija BiH broj 02-21-520/04 od 27.09.2004. godine

U samom pozivnom pismu se navodi kako će se procedura provesti na osnovu Praktičnog vodiča za postupke ugovaranja koje se finansiraju iz Osnovnog budžeta Europske unije u kontekstu vanjskih aktivnosti, a krajnji datum za prijem ponuda je bio 20.05.2005.godine.

Na osnovu člana A10. tačka 1. i člana A7 Sporazuma o petogodišnjem programu razvojne saradnje 2002.- 2006.godine, nacionalni koordinator BiH za HiPERB je donio rješenje broj: 02-21-257/05 od 24.05.2005.godine o formiranju Komisije za otvaranje i evaluaciju ponuda, koje su sačinjavala tri člana sa pravom glasa - dva predstavnika donatora - grčke vlade i jedan predstavnik Vijeća ministara BiH. Po otvaranju ponuda sačinjen je Izvještaj o evaluaciji nakon dva održana sastanka Komisije. Bodovanje ponuđača je vršeno na način da je tehničke zahtjeve koji su bili postavljeni pred iste, bodovao svaki član Komisije sa pravom glasa. Prema procedurama koje su korištene ponuđači koji nisu imali prosječan rezultat (skor) od 80 bodova i više po pitanju tehničkih karakteristika koje su tražene nije se mogao kvalifikovati. S druge strane prema procedurama koje su korištene tehnički skor je nosio 80 % u ukupnom broju bodova a cijena 20 %.

Nakon izvršene evaluacije utvrđeno je da firma Focal Project Managers Ltd, Grčka dostavila ponudu na iznos od 196.500,00 EUR, dok su druga dva dobavljača dostavili ponude na iznos od 198.000,00 EUR.

Obzirom da je firma Focal imala najbolji skor i po pitanju tehničkih karakteristika i cijene, to je predloženo da se sa istom zaključi ugovor. Ugovor je zaključen 1.8.2005.godine. Prema osnovnom ugovoru bilo je predviđeno da se poslovi izvrše u roku od 18 mjeseci od dana potpisivanja ugovora.

Od izabranog projekat menadžera se prema ugovoru zahtijeva izvršenje usluga upravljanja projektom obnove i rekonstrukcije Objekta 3.

Nabavka usluga nadzornog organa

Pozivno pismo za tender upućeno je dobavljačima 27.5.2005.godine u kojem se navode instrukcije za dobavljače i upućuje na detaljnije podatke o proceduri na procedure koje se odnose na ugovore finansirane iz Osnovnog budžeta Europske zajednice u kontekstu vanjskih aktivnosti.

Shodno sadržaju dokumentacije sa otvaranja ponuda četiri ponuđača su prošla tehničku kvalifikaciju i ušli u dalju evaluaciju: Projekat A.D., Energoinvest dd, IPSA institut i Aksa d.o.o.

Firma Projekat a.d. nije prošla kvalifikaciju zbog osvojenih manje od 80 bodova za tehničke karakteristike. Preostala 3 dobavljača ponudili su cijene usluga i to: Aksa d.o.o. Zenica ponuda od 188.095,60 EUR, Ipsa institut Sarajevo 137.640,00 EUR i Energoinvest d.d. ponuda od 197.050,00 EUR.

Uzimajući u obzir bodovanje ponuđača na osnovu tehničkih karakteristika od strane članova komisije kao i činjenicu da su korištene procedure prema kojima je udio tehničkih karakteristika nosio 80 % od ukupnog broja bodova a cijena 20%, to je ugovor dodijeljen Aksa d.o.o. Zenica mada je ponudila višu cijenu, obzirom da je imala najbolje tehničke karakteristike.

Ugovor je zaključen 1.8.2005.godine, prema istom periodu izvršenja radova je 31 mjesec od čega se na izvođenje radova odnosi 18 mjeseci, jedan mjesec finalizacije i zatvaranja i 12 mjeseci garantnog perioda.

Osnovni zadatak firme Aksa d.o.o. Zenica prema ugovoru je bio nadzor nad izvođenjem radova na obnovi i rekonstrukciji Objekta 3.

Smatramo za potrebnim navesti kako je Projekat obnove i rekonstrukcije Objekta 3 (Zgrada prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine) sačinila firma Aksa d.o.o. Zenica, koja je potom kroz navedenu proceduru izabrana za nadzorni organa na realizaciji danog Projekta.

2. HiPERB 2 - Opremanje i dovođenje zgrade u fazu potpune funkcionalnosti

Kako Projektom obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine nisu predviđena sredstva za unutarnje opremanje zgrade, Vijeće ministara je na prijedlog nacionalnog koordinатора preduzelo aktivnosti i zadužilo Službu za zajedničke poslove da u saradnji sa nacionalnim koordinatorem preduzme aktivnosti na izradi projekta unutrašnjeg uređenja i opremanja Zgrade prijateljstva do nivoa potpune funkcionalnosti. Nakon što je Projekat izrađen Vijeće ministara je na svojoj 17. sjednici održanoj 19.07.2007. godine donijelo Odluku br. 98/07 o odobravanju izdvajanja sredstava iz budžetske rezerve Budžeta institucija BiH u iznosu od 4.063.000,00 KM za potrebe izvođenja neophodnih radova koje je potrebno uraditi kako bi se Zgrada dovela do nivoa potpune funkcionalnosti a odnose se na:

Uredski namještaj, tehnološku opremu za kuhinju, recepciju, vizuelnu komunikaciju, telefonske aparate, osvjetljenje fasade, metal detektor i kotlovnice. Sredstva po navedenoj Odluci utrošena su za navedene namjene ali nisu bila dostatna za radove na kotlovnici kako je to bilo predviđeno prvom Odlukom te je Vijeće ministara BiH Odlukom 102/08 od 23.6.2008. godine odobrilo dodatni iznos kako bi se završili navedeni radovi u iznosu od 1.572.314,00 KM.

Uzimajući u obzir ulogu nacionalnog koordinatara u realizaciji ovog Projekta kao i činjenicu da se radi o logičnom slijedu radnji nakon realizacije Projekta HiPERB 1, Projekat je za potrebe interne komunikacije i računovodstvenog evidentiranja dobio naziv HiPERB 2.

2.1. Prihodi i Rashodi HiPERB 2 projekta

Ukupno odobrena sredstva za realizaciju projekta HiPERB 2 iznose 5.635.314,00 KM. Sredstva su izdvojena odlukama Vijeća ministara i to Odlukom br. 98/07 od 19.7.2007. godine kojom se iz budžetske pričuve za potrebe realizacije projekta izdvaja 4.063.000,00 KM i Odluka Vijeća ministara br. 102/08 kojom se izdvajaju dodatna sredstva iz budžeta u iznosu od 1.572.314,00 KM za izvođenje radova na sanaciji i rekonstrukciji kotlovnice u Zgradi prijateljstva.

Prema Izvještaju o završetku Projekta, ukupno realizovana sredstva iznosila su 3.900.874,33 KM i odnosila su se na rashode predviđene Odlukom Vijeća ministara br. 98/07 o izdvajanju sredstava za izvođenje neophodnih radova koje je potrebno uraditi radi kompletiranja - opremanja do nivoa potpune funkcionalnosti Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine.

Tabela br. 8 Realizovana sredstva HiPERB 2

REKAPITULACIJA		
	Prema izvještaju	Ispravljena
1. Ukupno odobreno	5.635.314,00	5.635.314,00
a) Odluka Vijeća ministara 98/07	4.063.000,00	4.063.000,00
b) Odluka Vijeća ministara 102/08	1.572.314,00	1.572.314,00
Ukupno realizovano	3.900.874,33	4.024.732,34
a) Odluka Vijeća ministara 98/07	3.900.874,33	4.024.732,34
b) Odluka Vijeća ministara 102/08	1.572.314,00	1.572.314,00
Neutrošena sredstva	1.734.439,67	1.610.581,67

Revizijom je utvrđeno da je iznos realizovanih sredstava po Odluci Vijeća ministara 98/07 naveden u Izvještaju pogrešno zbrojen. Utvrdili smo kako je tačan zbroj prikazanih troškova 4.024.732,34 KM što se reflektovalo i na iznos neutrošenih sredstava koji više nije iznos od 1.734.439,15 već iznos od 1.610.581,67 KM.

Iz tabele je vidljivo da je neutrošen ostao dio sredstava odobrenih prema prvoj Odluci Vijeća ministara BiH, a da sredstva odobrena Odlukom 102/08 uopće nisu utrošena jer nije izvršena rekonstrukcija kotlovnice kako je to bilo predviđeno u Odluci Vijeća ministara. Odlukom Vijeća ministara 53/09 od 26.3.2009. god. neutrošena sredstva u iznosu 1.572.314,00 KM prenesena su 2009. godinu za iste namjene.

2.2. Procedure nabavki realizovane u okviru HiPERB 2 projekta

Odlukom o odobravanju sredstava budžetske rezerve utvrđen je ukupan iznos sredstava od 4.063.000 KM i pobrojani radovi koje je neophodno obaviti kako bi se Zgrada prijateljstva dovela do faze potpune funkcionalnosti. Za provođenje javnih nabavki imenovane su dvije komisije sa članovima iz više institucija BiH a u odlukama su navedeni predmet nabavke i procijenjene ukupne vrijednosti (bez pripadajućih indirektnih poreza) za svaku od planiranih nabavki. Ukupna procijenjena vrijednost svih planiranih nabavki iz obje odluke iznosi 4.059.000 KM, što sa indirektnim porezima od oko 690.000 KM predstavlja veću planiranu vrijednost u odnosu na odobrena sredstva:

Tabela br. 9 Procijenjena vrijednost nabavki

Predmet nabavke	Procijenjena vrijednost u KM (bez indirektnih poreza)
Uredski namještaj	2.500.000,00
Glavna i pomoćna recepcija	41.000,00
Vizuelne komunikacije	49.000,00
Metal detektor	100.000,00
Rasvjeta cjelokupne vanjske Zgrade	461.000,00
Telefonski aparati (900 kom)	308.000,00
Oprema za kotlovnice	300.000,00
Tehnološka oprema za kuhinju	300.000,00
Ukupno:	4.059.000,00

Ukupno realizovane nabavke do kraja 2008. godine iznose 4.028.709 KM⁹ i u ukupnom iznosu ne prelaze planirani iznos ali smo odstupanja u odnosu na planirano uočili kod pojedinih predmeta nabavke (glavna i pomoćna recepcija, rasvjeta zgrade).

U dijelu Izvještaja o završetku projekta koji se odnosi na opremanje Zgrade¹⁰ dat je pregled ugovora koji su zaključeni i realizovani do dana podnošenja izvještaja¹¹:

Tabela br. 10 Pregled izvršenih nabavki

R.br.	Vrsta nabavke	Broj i datum ugovora	Dobavljač	Iznos u KM
1.	Izrada projekta za nabavku uredskog i dr. namještaja	02-21-431-7/07 31.08.2007.	Aksa d.o.o. Zenica	3.507,66
1.a.	Nabavka uredskog i drugog namještaja	02-21-431-16/07 27.02.2008. aneks Ugovora 02-21- 431-16-A/07 od 06.05.2008.	Grupa ponuđača Tvin d.o.o.-Boma d.o.o. Široki brijeg	2.477.160,21
2.	Nabavka tehnološke opreme za kuhinju	02-21-430-168/08 25.02.2008.	TOFI d.o.o.	261.899,40
3.	Projekat glavne i pomoćne recepcije	02-21-430-17/07 17.09.2007	Aksa d.o.o. Zenica	3.153,15
3.a.	Nabavka i ugradnja roba za opremanje recepcija i niskog prizemlja	02-21-430-223/08 07.04.2008.	Tvin Komerc d.o.o. Sarajevo	113.634,71
4.	Nabavka telefonskih aparata i key panela	02-21-430-227/08 07.04.2008.	Ericsson d.o.o. Sarajevo	312.875,55
5.	Projekat vizuelne komunikacije	02-21-430-16707 17.09.2007.	Aksa d.o.o. Zenica	3.398,85
5.a.	Nabavka roba za vizuelne komunikacije	02-21-430-229/08 07.04.2008.	Gong d.o.o.Sarajevo	39.233,56
6.	Nabavka, isporuka i montaža KDZ opreme	02-21-430-226/08 07.04.2008.	Middle Point Electronics d.o.o Sarajevo	140.108,67
7.	Projekat iluminacije (noćnog osvjetljenja)	02-21-430-46/07 30.11.2007.	Energetska Elektronika d.o.o. Sarajevo	26.300,00
7.a.	Nabavka, isporuka i montaža roba za vanjsku rasvjetu	02-21-430-265/08 23.05.2008.	Deling d.o.o. Tuzla	605.282,89
8.	Okvirni projekat obnove i rekonstrukcije kotlovnice	02-21-431-109/07 24.12.2007.	Energetska Elektronika d.o.o. Sarajevo	3.500,00

⁹ Iznos u Glavnoj knjizi proknjižen na šifri Projekta HiPERB 2 4.025.709 KM uvećan za 3.500 KM koje se odnosi na pogrešno proknjiženu stavku na HiPERB 1

¹⁰ Poglavlje II, strana 6.-8. Izvještaja o završetku projekta

¹¹ U Izvještaju o završetku projekta nije naveden period na koji se odnosi niti je naznačen datum u poglavlju II izvještaja

9.	Nabavka usluga nadzora i tehničkog prijema za iluminaciju (noćno osvjetljenje)	02-16-2953/08 17.06.2008.	Energetska Elektronika d.o.o. Sarajevo	3.500,00
10.	Nabavka usluga nadzora i tehničkog prijema za namještaj, kuhinja, recepciju, vizuelne kom., telefone i KDZ opremu	02-08-16-2096/08 28.04.2008.	Aksa d.o.o. Zenica	18.369,00
11.	Kopiranje tenderske dokumentacije i objavljivanje tendera			12.808,69
UKUPNO				3.900.874,33

Kao što je navedeno pod 3.2. Prihodi i rashodi HiPERB-a 2 Ukupan iznos realizovanih nabavki je pogrešno zbrojen i iznosi 4.024.732,34 KM.

Revizioni tim je izvršio reviziju značajnijih pojedinačnih procedura javne nabavke i kod nekih uočio određene nedostatke u njihovom provođenju. U nastavku dajemo opis procedura kod kojih su uočeni nedostaci ali i onih na koje revizija nije imala značajnije zamjerke s ciljem da se čitaoci ovog izvještaja upoznaju sa njihovim odvijanjem. Poseban akcent je stavljen na nabavku uredskog namještaja s obzirom na to da je kod ove procedure javne nabavke pokrenut upravni spor od strane dva ponuđača a protiv Odluka Ureda za žalbe.

Nabavka uredskog namještaja (2.477.160,21 KM)

Procedura javne nabavke namještaja provedena je u sklopu Projekta dovođenja Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine u stanje pune funkcionalnosti internog naziva Projekat HIPERB 2. Sredstva su osigurana iz budžeta institucija BiH. Cijela procedura provedena je u okviru Ministarstva finansija i trezora BiH gdje dužnost zamjenika ministra obavlja gosp. Fuad Kasumović koji je istovremeno i nacionalni koordinator za HiPERB projekt.

U odluci o imenovanju komisije za nabavku 5.7.2007. god. procijenjena je vrijednost nabavke na 2.500.000,00 KM i određeno je da se u proceduri koriste minimalno propisani uslovi za okončanje postupka iz razloga hitnosti nabavke roba i usluga i stvaranja uslova za useljenje u Zgradu prijateljstva.

Za potrebe postupka urađen je projekat opremanja (tehnička specifikacija) namještaja.

U tenderskoj dokumentaciji utvrđeno je da se ponude ocjenjuju na osnovu sljedećih kriterijuma: cijena (čija je vrijednost 70 bodova) i rok isporuke i montaže (čija je vrijednost 30 bodova). Ugovor se dodjeljuje ponuđaču koji je dobio najviši ukupan broj bodova.

Obavještenje o javnoj nabavci roba objavljeno je 1.10.2007. godine u Službenom glasniku BiH broj 73/07.

Do roka navedenog u tenderskoj dokumentaciji javilo se ukupno šest ponuđača. (Mahagoni d.o.o., Istočno Sarajevo, Konjuh d.d. Živinice, Forma 77 d.o.o Sarajevo, MOS TRADING d.o.o. Sarajevo, Konzorcijum Tvin Komerc d.o.o.- Boma d.o.o. Sarajevo i Eurocapp d.o.o. Sarajevo). Otvaranje ponuda obavljeno je 16.11.2007 u 14.00 sati. Ponude dva ponuđača nisu bile čvrsto uvezane kao što je to bilo navedeno u tenderskoj dokumentaciji ali je komisija zaključila da se ne radi o eliminišućem

nedostatku te su oba ponuđača ušla u dalju proceduru javne nabavke. Nakon evaluacije kvalifikacionih kriterijuma (30.11.2007. god.) utvrđeno je da dva od šest dobavljača ne ispunjavaju tražene kvalifikacione kriterijume (Mahagoni d.o.o., Istočno Sarajevo i Konjuh d.d. Živinice). Ostala četiri kandidata ušla su u proces evaluacije ponuda u toku koje je eliminisano preduzeće Forma 77 zbog, po mišljenju komisije, neadekvatnog objašnjenja neprirodno niske cijene ponude. Ponuda preduzeća Forma 77 d.o.o. iznosila je 1.945.487,58 KM.

Komisija je nakon izvršene evaluacije preostale tri ponude, 28.12.2007. godine izabrala najpovoljnijeg ponuđača, preduzeće MOS TRADING d.o.o. Sarajevo i predložila ugovornom organu sklapanje ugovora. 28.12.2007. ugovorni organ donosi Odluku 02-21-431-67/07 kojom preduzeće MOS TRADING d.o.o. proglašava najpovoljnijim ponuđačem i dodjeljuje mu ugovor o nabavci uredskog namještaja. Vrijednost ponude najpovoljnijeg dobavljača iznosila je 2.323.714,48 KM.

U nastavku dajemo tabelu koju je sačinila Komisija za izbor najpovoljnijeg dobavljača i napomenu uz tabelu.

Tabela br. 11 Evaluacija ponuda

Red. broj otvaranja ponude	Naziv ponuđača	Broj ponude	Kriterijumi			Ukupno bodova (T)
			Ponuđena cijena	P	G	
1	KONZORCIJUM TVIN KOMERC-BOMA	00240/07	2.578.200,88	56,78	30,00	86,78
4	Eurocapp d.o.o. Sarajevo	099/07	3.234.269,55	45,26	30,00	75,26
5	MOS TRADING d.o.o. Sarajevo	000235	2.091.343,03	70,00	20,00	90,00

Napomena: Preduzeće MOS TRADING d.o.o. je dostavilo ponudu u vrijednosti od 2.323.714,48 KM, po uključivanju preferencijalnog tretmana domaćeg navedena ponuda se umanjuje za 10% te poslije toga iznosi 2.091.343,03 KM. Ovaj iznos se koristi samo u svrhu evaluacije. Na odluku ugovornog organa 02-21-431-67/07, u zakonskom roku pristigli su prigovori tri ponuđača: Konjuh d.d., Tvin Komerc d.o.o.- Boma d.o.o. iz Sarajeva i Forma 77 d.o.o. iz Sarajeva. Komisija je većinom glasova odbila sva tri prigovora s tim da se kod prigovora Tvin Komerc d.o.o.- Boma d.o.o. iz Sarajeva tri člana komisije od ukupno (7 članova) bila protiv odbijanja prigovora a napravljeno je i izdvojeno mišljenje dva od tri navedena člana.

U svom prigovoru konzorcijum Tvin Komerc d.o.o.- Boma d.o.o. iz Sarajeva obrazlaže kako je prilikom evaluacije ponuda ugovorni organ na ponudu preduzeću MOS TRADING d.o.o. primijenio preferencijalni tretman domaćeg iako u ponudi navedenog preduzeća nije bilo nikakve potvrde kojom se potvrđuje kako su proizvodi domaćeg porijekla. Isto tako, mišljenja su da se naknadno dostavljena potvrda Vanjskotrgovinske komore BiH odnosi samo na dio proizvoda pa se nikako ne može primijeniti na cijelu ponudu.

U svom prigovoru preduzeće Forma 77 d.o.o. obrazlaže kako je njihova ponuda eliminisana isključivo zbog toga što je cjenovno najpovoljnija i da je to jedinstven slučaj da se sposobnost jednog ponuđača da ponudi povoljnije cijene od drugih uzme kao razlog za njegovu eliminaciju. U daljem tekstu navodi se obrazloženje u kojem se iznosi kalkulacija ponuđene povoljne cijene. Isto obrazloženje je navedeno i u zahtjevu za pojašnjenje u pogledu jediničnih cijena po određenim pozicijama ponude koju je tražila komisija za javnu nabavku i koje na kraju nije uvaženo.

Ugovorni organ prihvata predložena rješenja komisije za odbijanje prigovora preduzeća Konjuh d.d. i Forma 77 d.o.o. ali ne prihvata prijedlog komisije da se odbije i prigovor konzorcijuma Tvin Komerc d.o.o.- Boma d.o.o. iz Sarajeva. Istoga dana 15.1.2008. ugovorni organ donosi rješenje 02-50-201/08 kojim se poništava odluka o izboru najpovoljnijeg dobavljača i proglašava konzorcijum Tvin Komerc d.o.o.- Boma d.o.o. iz Sarajeva za najpovoljnijeg dobavljača. Na ovo rješenje u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, Uredu za razmatranje žalbi upućene su četiri žalbe. Ured za razmatranje žalbi je svojim rješenjima odbacio sve četiri žalbe. *U međuvremenu ugovorni organ dobiva pozitivno mišljenje Pravobranilaštva BiH na nacrt Ugovora sa izabranim ponuđačem i šalje upit Uredu za razmatranje žalbi i Agenciji za javne nabavke u pogledu utvrđivanja datuma kada je moguće sklapanja Ugovora s obzirom na stavak 6. člana 52. Zakona o javnim nabavkama gdje stoji da je odluka Ureda za razmatranje žalbi konačna ako u roku od 45 dana od datuma kada je ta odluka upućena žalbeniku nije podnesena tužba Sudu i odredbama Zakona o upravnom postupku i Zakona o upravnim sporovima gdje je propisano da je svaka odluka drugostepenog organa konačna.*

Agencija za javne nabavke dana 25.2.2008. godine dostavlja dopis u kojem navodi da je do sada davala mišljenja kako nije potrebno čekati 45 dana ali pošto je Ured za razmatranje žalbi reagovao na takva tumačenja Zakona upućuje ugovorni organ da isto mišljenje zatraži od Ureda za razmatranje žalbi. U prilogu dostavlja i prepisku sa Sudom BiH vođenu po drugom postupku gdje Sud BiH daje mišljenje u kojem navodi da su sva drugostepena rješenja konačna pozivajući se na Zakon o upravnom postupku i Zakon o upravnom sporu.

Ured za razmatranje žalbi u svom odgovoru navodi kako smatra da Odluke Ureda za razmatranje žalbi nisu konačne do momenta donošenja presude Suda BiH i da se u tom roku ne može zaključiti Ugovor.

Ugovorni organ se odlučuje na potpisivanje ugovora prije isteka roka za pokretanje upravnog spora na osnovu gore navedenog mišljenja Suda BiH dostavljenog u prilogu odgovora Agencije za javne nabavke.

27.2.2008. godine potpisan je Ugovor sa izabranim dobavljačem Tvin Komerc d.o.o.- Boma d.o.o. iz Sarajeva na iznos od 2.578.200,88 KM.

Na rješenja Ureda za razmatranje žalbi kojima su odbijene Žalbe sva četiri ponuđača pokrenut je upravni spor tužbom Sudu BiH protiv Ureda za razmatranje žalbi od strane preduzeća MOS TRADING d.o.o., dana 21.3.2008. god. i preduzeća Forma 77 d.o.o., također dana 21.3.2008. godine.

Sud BiH je uzeo u proceduru tužbu preduzeća MOS TRADING d.o.o. i 18.6.2008. godine donio presudu U-298/08 kojom se i rješenje Ureda za razmatranje žalbi U-43/08 od 6.2.2008. godine kao i rješenje ugovornog organa br. 02-50-201/08 od 15.01.2008. godine poništavaju i vraćaju na ponovni postupak.

Postupajući po odluci suda ugovorni organ 8.7.2008. godine započinje novi postupak ali od momenta evaluacije ponuda i nakon istog rezultata ponovo donosi Rješenje (02-50-2246-3/08 od 8.7.2008. god.) o izboru istog ponuđača.

Paralelno s tim Pravobranilaštvo BiH podnosi Zahtjev za preispitivanje sudske odluke U-298/08 od 18.6.2008.god. Presudom Uvl-10/08 od 16.12.2008. godine Sud BiH odbacuje zahtjeve za preispitivanje presude. Na novo rješenje ugovornog organa br. 02-50-2246-3/08 preduzeće MOS TRADING d.o.o. podnosi Prigovor na koji ugovorni organ propušta odgovoriti. Stoga u zakonskom roku preduzeće MOS TRADING d.o.o. podnosi žalbu Uredu za razmatranje žalbi.

Ured za razmatranje žalbi 2.10.2008. godine donosi Zaključak U-680/08 kojim se prekida postupak do donošenja odluke suda po zahtjevu za preispitivanje sudske odluke U-298/08.

Na navedeni Zaključak preduzeće MOS TRADING d.o.o. pokreće novu tužbu a Sud BiH je 11.11.2008. godine presudom broj U-721/08 uvažava, poništava Zaključak i predmet vraća Uredu na ponovno rješavanje.

Postupajući po gore navedenoj presudi, Ured za razmatranje žalbi 18.12.2008. god. donosi Zaključak U-1084/08 kojim obustavlja postupak po žalbi preduzeća MOS TRADING d.o.o., i konstatuje da su u provedenom postupku od strane ugovornog organa učinjene pogreške u svezi sa odredbama, pravnim pravilima i principima zakona koje se odnose na predmet nabavke.

Na osnovu ovog Zaključak preduzeće MOS TRADING d.o.o. 17.2.2008. god. podnosi Uredu za razmatranje žalbi Zahtjev za naknadu štete. Tek 7.5.2009. godine nakon obavljene procedure imenovanja novih članova Odbora Ureda za razmatranje žalbi doneseno je rješenje U-169/09 kojim se zahtjev za naknadu štete odbacuje kao neosnovan. 16.6.2009. godine preduzeće MOS TRADING d.o.o. podiže tužbu protiv navedenog rješenja pred Sudom BiH koja do danas nije riješena.

Prema informacijama koje smo, prema našem zahtjevu, 15.2.2010. godine dobili od Suda BiH, za tužbu preduzeća Forma 77 d.o.o. (tužba protiv rješenja Ureda za razmatranje žalbi kojim se njihov žalba proglašava neurednom) koja je podnesena 21.3.2008.god. istovremeno kada i tužba preduzeća MOS TRADING d.o.o. , spis je kompletiran i čeka za rad.

U međuvremenu, konzorcijum Tvin Komerc d.o.o.- Boma d.o.o. iz Sarajeva sa kojim je ugovorni organ sklopio Ugovor o nabavci uredskog i drugog namještaja za opremanje *Zgrade prijateljstva* isporučio je i montirao namještaj 31.3.2008. god. (Izjava o izvršenju ugovorenih obaveza) u skladu s Ugovorom i ispostavio fakturu u iznosu 2.477.160,21 KM. Tehnički prijem robe izvršen je 6.5.2008. god. od strane formirane komisije. Tom prilikom ustanovljeni su određeni nedostaci koje je izvođač ispravio u zadanom roku što je u svom Izvještaju od 26.6.2008. godine potvrdio Nadzorni organ AKSA d.o.o. Zenica.

Ovim prikazom same procedure javne nabavke uredskog namještaja i pravnih radnji nakon njenog završetka odnosno izbora najpovoljnijeg dobavljača revizija nema namjeru donositi prosudbu o donesenim odlukama bilo kojeg subjekta ne želeći ni na koji način u ovoj fazi utjecati na tok suđenja koji se treba voditi po dvije tužbe. Namjera nam je učiniti tok ove javne nabavke transparentnim i ukazati na potrebu hitnog uklanjanja odredbi Zakona o javnim nabavkama koje nisu potpuno jasne ili su u koliziji sa drugim zakonima i na taj način spriječiti situacije u praksi gdje o nekom članu Zakona nadležne institucije za njegovu provedbu daju dijametralno suprotna stajališta, kao što je slučaj u opisanoj javnoj nabavci namještaja. Ovakve nejasnoće stvaraju neizvjesnosti u pogledu završetka postupaka a time i značajne rizike po budžet institucija Bosne i Hercegovine¹².

Javna nabavka - tehnološko opremanje kuhinje (261.899,40 KM)

Odlukom o imenovanju komisije za javne nabavke broj 02-21-430/07 od 5.7.2007. godine procijenjena je vrijednost nabavke u iznosu 300.000,00 KM.

Na javni poziv za dostavljanje ponuda prijavila su se tri ponuđača. Nakon provedene evaluacije za najpovoljnijeg dobavljača izabran je ponuđač TOFI d.o.o Sarajevo sa kojim je ugovorni organ (Ministarstvo finansija i trezora BiH) dana 25.2.2008. godine sklopilo Ugovor o nabavci, isporuci i montaži roba za tehnološko opremanje kuhinje

¹² U skladu s međunarodnim revizionim standardom 701 - modifikacije izvještaja nezavisnog revizora.

za Zgradu prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine u vrijednosti 261.899,40 KM.

Ponudač je ispunio svoje ugovorne obaveze što je potvrdio i nadzorni organ u Finalnom izvještaju komisije za nadzor i tehnički prijem za tehnološko opremanje kuhinje u Zgradi prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine od 27.5.2008. godine.

Nabavka telefonskih aparata (312.875,55 KM)

Zamjenik ministra finansija i trezora i HiPERB nacionalni koordinator je dana 5.7.2007.godine donio odluku o imenovanju Komisije za javne nabavke roba, radova i usluga za Zgradu prijateljstva (Objekt 3).

Među ostalim nabavkama koje su obuhvaćene navedenom odlukom je i nabavka 900 telefonskih aparata (lot 5) gdje je vrijednost nabavke navedena u iznosu od 308.000,00 KM bez obračunatog PDV-a.

Kriterijumi dodjele ugovora su bili: ponuđena cijena 60 %, servis i rezervni dijelovi 20 %, rok isporuke 10 % i garantni rok 10 %.

U Aneksu 3 koji je sastavni dio tenderske dokumentacije date su vrlo detaljne tehničke karakteristike telefonskih aparata (33 stavke tehničkih karakteristika) koji se nabavljaju. Između ostalog u navedenom Aneksu se navodi kako aparat mora biti kompatibilan sa digitalnom kućnom telefonskom centralom instalisanom u objektu Zajedničkih institucija BiH. Postupak po lotu 5 je jednom poništen jer je dostavljena samo jedna ponuda -ponuda društva Ericsson d.o.o. Sarajevo. U skladu s tim postupak je poništen i ponovna objava izvršena je u januaru 2008.godine, a po otvaranju ponuda ponovno je konstatovano da je stigla samo jedna ponuda i to od istog ponuđača kao i u prvom slučaju - Ericsson d.o.o. Sarajevo. U dostavljenoj ponudi firma Ericsson d.o.o. kao uspješna iskustva navodi isporuku telefonske centrale za Zgradu prijateljstva između Grčke i BiH.

Također se navodi da je procedura prikupljanja ponuda, evaluacija i donošenje odluke od strane kompanije Unioninvest d.d. (Glavni izvođač - član Zajedničkog ulaganja) trajalo godinu dana i da su vodeće kompanije u svijetu u oblasti telekomunikacija ponudile rješenje za Zgradu prijateljstva, kao i da je Ericsson d.o.o. potpisao ugovor u vrijednosti od 220.863,00 KM za isporuku MX-ONE TSW i instalaciju. Prije samog donošenja odnosno razmatranja ponuda za izbor dobavljača za nabavku telefonske centrale za Zgradu prijateljstva Služba za zajedničke poslove institucija BiH je sugerisala nabavku centrale od firme Ericsson, s obzirom da Objekt 1- Parlamentarna skupština BiH ima centralu proizvođača Ericsson te da bi zbog potrebe uvezivanja u telekomunikacionom smislu Objekata 1 i 3 bilo neophodno da se centrala za Objekt 3 nabavi od istog dobavljača. Kao argumenti za navedeno ističe se potreba obučavanja osoblja na novoj centrali, pitanje rezervnih dijelova i sl.

U dostavljenoj dokumentaciji je priložena i izjava (Aneks 6) u kojoj se navodi kako je Ericsson kao dobavljač posjetio objekt u kojem će biti instalisani telefoni i imao mogućnost uvida u instalisanu telefonsku centralu te izjavom potvrđuje da su digitalni telefoni i key paneli kompatibilni sa već postojećom centralom (koju je isporučio sam Ericsson d.o.o. Sarajevo).

Prema dostavljenoj ponudi Ericsson d.o.o. Sarajevo ponuđena je cijena od 312.875,55 KM sa PDV-om, a navedeni iznos čini 900 kom. digitalnih telefonskih aparata Dialog 4223 po cijeni od 332,80 KM po komadu sa PDV-om, te 100 key panela po jediničnoj cijeni od 133,60 KM sa PDV-om.

Ostali elementi ponude su: rok isporuke 35 dana, servis i rezervni dijelovi (ima servis - odazivanje i roku od 4 sata, isporuka rezervnih aparata u roku od 15 dana od

zahtjeva), garantni rok-12 mjeseci za kvalitet isporučene robe. Komisija je pri tome jednoglasno donijela odluku da se da preporuka ugovornom organu da ugovor dodijeli firmi Ericsson d.o.o. Sarajevo.

Ugovor sa dobavljačem je zaključen dana 07.04.2008.godine pod brojem 02-21-430-227/2008.

Dana 13.05.2008.godine sačinjen je Izvještaj Komisije za nadzor i tehnički prijem telefonskih aparata i key panela za Zgradu prijateljstva između Grčke i BiH.

Uvidom u konačnu situaciju o izvršenju radova - pozicije A26-A29, koje se odnose na telekomunikacije odnosno nabavku centrale i opreme vezane za istu (sa instalacijom), konstatovali smo kako je ukupno naplaćen iznos od strane izvođača od 297.000 EUR. Međutim u dokumentaciji koja je priložena uz ponudu za telefonske aparate firme Ericsson d.o.o. navedeno je kao referenca isporuka centrale Zgradi prijateljstva između Grčke i BiH, u skladu sa zaključenim ugovorom na iznos od 220.000 KM sa Unioninvestom Sarajevo kao izvođačem radova na obnovi i rekonstrukciji Zgrade prijateljstva.

Uzimajući u obzir činjenicu da se u dva otvorena postupka za nabavku telefona javila samo firma Ericsson, a da je u samoj tenderskoj dokumentaciji opisan telefonski aparat sa zahtjevnim karakteristikama, kao i nužnost njegove kompatibilnosti sa već instalisanom centralom Ericsson u Zgradi prijateljstva, to smo mišljenja kako je značajan utjecaj na nabavku telefonskih aparata od strane firme Ericsson imala nabavka centrale od istog proizvođača tokom realizacije Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva.

Analizom karakteristika nabavljenog modela telefona za isti se navodi kako je pogodan za tradicionalne call centre, te u skladu s tim revizija smatra kako je trebalo razmotriti nabavku različitih vrsta telefonskih aparata, gdje bi značajan broj bili telefoni sa manje opcija (tehničkih karakteristika), a u skladu sa stvarnim potrebama većine zaposlenika koji su smješteni u Zgradi prijateljstva.

Izbor dobavljača za vanjsku rasvjetu cjelokupne zgrade (605.282,88 KM)

Procijenjena vrijednost nabavke (bez indirektnih poreza) je 461.000 KM. Na osnovu utvrđenih kriterijuma (cijena 70 %,rok isporuke 10%,garantni rok 10%, servis i rezervni dijelovi 10%, preferencijalni tretman 10%) izvršena je ocjena prispjelih ponuda i dodijeljen ugovor dobavljaču sa najbolje ocijenjenom ponudom. Zapisnikom o prijemu i montaži opreme koji su potpisali ugovorni organ, dobavljač i nadzor konstatovano je da montažu robe nije bilo moguće izvršiti u ugovorenom roku od 60 dana jer je ugovorni organ usaglašavao projekte vanjske rasvjete Zgrade prijateljstva i platoa ispred zgrade Parlamenta kao i da kašnjenje nije prouzrokovalo nikakvu štetu. Iz tih razloga nisu primijenjene odredbe člana 22. Ugovora koji se odnosi na naknadu štete zbog neizvršavanja usluge montiranja i isporuke robe u predviđenom roku.

Mišljenja smo da je razloge za neizvršavanje poslova u ugovorenom roku trebalo dokumentovati korespondencijom sa izvođačem radova ili nadzorom, ukoliko su ti razlozi zaista bili opravdani jer je ugovoreni rok bio jedan od kriterijuma dodjele ugovora (u konkretnom slučaju nije bio odlučujući ali je prilikom ocjene ponuda bio bodovan).

3. Računovodstveno praćenje HiPERB 1 i HiPERB 2 projekta

HiPERB 1

Nacionalni koordinator je, uz prvi zahtjev upućen Ministarstvu finansija i trezora za prijenos sredstava (oktobar 2004. godine) dostavio prijedlog procedura za finansijski sistem upravljanja. Nakon toga je Ministarstvo finansija i trezora obavijestilo Ured nacionalnog koordinatora da Ministarstvo radi po procedurama baziranim na zakonskim propisima institucija BiH i predložilo da praćenje obaveza nastalih na osnovu aktivnosti Ureda nacionalnog koordinatora za HiPERB kao i plaćanje sa računa JRT - Trezor BiH - Projektni račun - Objekt III vrše Ministarstvo finansija i trezora i Ministarstvo civilnih poslova preko Informacionog sistema finansijskog upravljanja (ISFU), a da obaveze koje proizlaze iz odredbi dokumenta "Finansijski sistem upravljanja" preuzme Ured nacionalnog koordinatora¹³. Time je utvrđen način evidentiranja Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine putem ISFU sistema čiji je centralni dio Glavna knjiga trezora koja predstavlja zvaničnu finansijsku i računovodstvenu evidenciju institucija BiH. Dokumentaciju je, nakon pregleda i obrade, a za situacije dobavljača i ovjere od strane Nadzornog odbora i projekat menadžera, odobravao i potpisivao nacionalni koordinator BiH za HiPERB. Prijavu i unos u ISFU sistem vršila lica Odjela za finansijsko materijalne poslove Ministarstva civilnih poslova, a kasnije Ministarstva finansija i trezora.

O načinu evidentiranja Projekta nije bilo posebnih instrukcija Ministarstva finansija i trezora, a što je po mišljenju revizije trebalo sačiniti.

Nalazi revizije:

Po našem mišljenju, sistem evidentiranja i knjigovodstvenog praćenja Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva nije u potpunosti uspostavljen na način kojim se osiguravaju računovodstvena načela sveobuhvatnosti, blagovremenosti i pojedinačnog iskazivanja pozicija:

- Izdaci Projekta obnove i rekonstrukcije u 2004. i dijelom u 2005. godini su knjiženi kao program posebnih namjena u Ministarstvu civilnih poslova putem šifre projekta 0701 i na kontima tekućih izdataka (prema vrsti troška na koji se odnose). Troškovi nisu knjiženi kao kapitalni izdaci na osnovu čega bi se moglo izvršiti knjiženje na objektima u pripremi. Po ovom osnovu nije izvršeno evidentiranje na zgradama u pripremi iznosa od 38.740 KM (za 2004. godinu) i 37.705 KM (za 2005. godinu);
- Od novembra 2005. godine otvorena je druga šifra (0711) preko koje se nastavilo sa evidentiranjem izdataka u poslovnim knjigama Ministarstva civilnih poslova. Zbog neobjedinjene knjigovodstvene evidencije nisu obuhvaćeni svi izdaci koji su nastali od početka implementacije Projekta obnove i rekonstrukcije a koji se odnose na ulaganja u izradu projektne i tenderske dokumentacije, pa Glavna knjiga projekta sadrži samo podatke o promjenama koje su obuhvaćene drugom šifrom projekta (nedostaju podaci za 2004. i 2005. godinu);
- Od otvaranja druge šifre za projekt, knjiženje troškova je vršeno na jednom kontu (821614 - rekonstrukcija zgrada) a ne na pojedinačnim kontima troškova prema kontom planu, čime bi se stvorili uslovi za praćenje i izvještavanje po strukturi troškova. U poglavlju o finansijskim izvještajima naglasili smo kako

¹³ Dopis Ministarstva finansija i trezora broj 01-ST4-16-5284/05 od 18.10.2004. godine

od strane Vijeća ministra nije bila određena struktura niti sadržaj izvještaja, a kako podaci u Glavnoj knjizi trezora predstavljaju zvaničnu finansijsku i računovodstvenu evidenciju, *smatramo kako je tu evidenciju trebalo prilagoditi specifičnostima ovog Projekta i evidentirati troškove prema strukturi kojoj pripadaju. Na taj način bi se omogućilo jednostavnije korištenje podataka prilikom izvještavanja o realizaciji Projekta obnove i rekonstrukcije a podaci prezentovani u izvještajima bi odgovarali podacima proknjiženim u Glavnoj knjizi (o utvrđenim razlikama opširnije u dijelu o finansijskim izvještajima) ;*

- Uplata avansa izvođaču radova je knjižena kao kapitalni izdatak a ne na poziciji avansa koji se koriguju za pripadajući iznos u ispostavljenoj privremenoj situaciji. Privremene i konačna situacija izvođača radova nisu knjižene u iznosima koji se odnose na obavlja radove već u iznosima za plaćanje. Mada je nakon knjiženja konačne situacije krajnji efekt i na kontima izdataka i na kontu dobavljača isti, u cilju realnog prikazivanja svih pozicija tokom trajanja Projekta je bilo potrebno knjižiti privremene situacije prema podacima o izvršenim radovima;
- Na osnovu troškova knjiženih na klasi 8 tokom 2005. i 2006. godine vršeno je knjiženje i na kontima sredstava u pripremi (konto 0116) i izvorima sredstava, dok se sa takvim načinom knjiženja nije nastavilo u daljem nastavku realizacije projekta. Kako se konta klase 8 koriste samo za evidentiranje kapitalnih izdataka i ne predstavljaju bilančne pozicije, *mišljenja smo kako se trebalo nastaviti sa evidentiranjem na kontima sredstava u pripremi (po usmenim saznanjima, Ministarstvo finansija i trezora će naknadno izvršiti knjiženja koja nisu vršena u periodima kada su nastali troškovi). U narednoj tabeli dajemo pregled izvršenih knjiženja kroz šifru projekta 0711 na kontima klase 8 i 0 :*

Tabela br. 12 Pregled izvršenih knjiženja

Godina	Knjiženja na kontima	
	Klasa 8	Klase 0 i 5
2005.	6.464.126,18	6.464.126,18
2006.	11.306.276,87	11.306.276,87
2007.	15.436.776,21	-
2008.	144.260,28	-
Ukupno:	33.351.439,54	17.770.403,05

- Glavnom knjigom Projekta HiPERB 1 nije obuhvaćen račun koji je otvoren u poslovnoj banci za obavljanje transakcija koje se odnose na Projekt. Projektni račun je sastavni dio Jedinstvenog računa trezora (JRT) ¹⁴ kojim su obuhvaćena i sva donatorska sredstva namijenjena finansiranju institucija BiH, pa je samim tim i sastavni dio Glavne knjige trezora. Međutim, u cilju osiguranja ažurne i tačne evidenciju novčanih transakcija i potpune pouzdanosti finansijskih izvještaja koje se odnose na Projekat, *mišljenja smo kako je ovaj račun trebalo obuhvatiti u knjigovodstvenoj evidenciji Projekta. Time bi svi izdaci koji se odnose na obavljanje transakcija putem računa (konverzije, provizije i ostalo) bili proknjiženi kao troškovi projekta a prihodi*

¹⁴ Jedinstveni račun trezora je uspostavljen Zakonom o trezoru institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH broj 27/00)

po osnovu kamata i otkupa tenderske dokumentacije (prikazani u Izvještaju o završetku projekta) proknjiženi u knjigovodstvenoj evidenciji projekta. Na taj način bi se osiguralo sravnjenje knjigovodstvene evidencije sa podacima na izvodima iz banke.

- Zadnja uplata donatora je umanjena za proviziju koja je trebala biti prikazana kao trošak Projekta a uplata bez umanjenja prikazana kao prihod;
- Osim navedenog nisu objedinjeni ni podaci koji se odnose na troškove iz perioda realizacije aktivnosti na pripremi projektnog zadatka (evidentirano u Službi za zajedničke poslove). U izvještajima o reviziji Ministarstva civilnih poslova za 2005. i 2006. godinu date su preporuke o potrebi preuzimanja dokumentacije i objedinjavanja knjigovodstvene evidencije, nakon čega je Ured nacionalnog koordinатора uputio zahtjev Ministarstvu finansija i trezora za objedinjavanje finansijske dokumentacije i preknjižavanje finansijskih stavki koje se vode u Službi za zajedničke poslove institucija BiH. Na osnovu uvida u Glavnu knjigu Projekta, može se reći kako nije izvršeno preknjižavanje i objedinjavanje svih troškova koji se odnose na različite faze projekta.

HiPERB 2

Korištenje sredstava rezervi namijenjenih za izvođenje neophodnih radova radi dovođenja do nivoa potpune funkcionalnosti zgrade je evidentirana kao druga faza HiPERB- a (HiPERB 2), mada u suštini ne predstavlja nastavak aktivnosti predviđenih Sporazumom. Sredstva koja su za ove namjene osigurana iz budžeta institucija BiH prikazana su u izvještajima Ministarstva finansija i trezora o izvršenju budžeta, a pod posebnom šifrom projekta vršen je unos i evidentiranje samo stavki rashoda.

Nedostaci koje smo utvrdili u načinu evidentiranja troškova ove faze Projekta odnose se na sljedeće:

- Iako je vršena nabavka različite opreme, knjiženje nije vršeno u skladu sa postojećom klasifikacijom i prema kontnom planu. Osim što su knjiženja evidentirana na jednom kontu klase 8, sve to je evidentirano na kontu "Rekonstrukcija zgrada" što nije ispravno;
- kao i kod HiPERB 1, knjiženja na kontima klase 8 nisu pratila odgovarajuća knjiženja na kontima grupe 011 (stalna sredstva) i odgovarajućem kontima izvora stalnih sredstava (klasa 5). Po tom osnovu na kontima grupe 011 i 511 nije evidentiran iznos od 4.025.209,34 KM.
- Troškovi po računu 26/08 Energetska elektronika u iznosu od 3.500 KM nisu evidentirani na ovom projektu već su proknjiženi na teret HiPERB 1.

Također smo uočili kako je odlukama o imenovanju dvije komisije za javne nabavke roba, radova i usluga za Zgradu prijateljstva (Objekt 3) iz 2007. godine predviđena isplata naknada iz budžeta ministarstva finansija i trezora sa računa HiPERB-a na kojem se vodi učešće BiH u ukupnom projektu. Naknade nisu evidentirane kao troškovi projekta a po informacijama koje smo dobili iz Ureda nacionalnog koordinatora, isplata za rad jedne komisije je izvršena nakon donošenja odluke Vijeća ministara u 2009. godini, dok je za drugu komisije isplata naknade još neizvjesna.

Tokom revizije smo uočili kako cjelokupno računovodstveno praćenje i evidentiranje nije bilo u potpunosti na zadovoljavajućem nivou. *Revizija ukazuje na mogući rizik*

da ovakvim načinom evidentiranja Zgrada prijateljstva ne bude u potpunosti iskazana - uknjižena u poslovnim knjigama po fer vrijednosti. Nadalje, ističemo i problem arhivisanja i odlaganja cjelokupne finansijsko - računovodstvene dokumentacije Projekta HiPERB 1, koja također, po našem mišljenju, nije organizovan na potpun i zadovoljavajući način.

Revizija sugeriše da se ovoj problematici posveti posebna pažnja i prilikom knjigovodstvenog evidentiranja obuhvate sva ulaganja u Zgradu prijateljstva te da se finansijsko - računovodstvena dokumentacija odloži i arhiviše u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu ovu oblast.

Računovodstveni sistem za navedene i slične projekte treba biti ustanovljen na način da nosioci projekta u bilo koje vrijeme mogu nadzirati i pratiti stvarne izdatke i prihode na osnovu podataka iz Glavne knjige.

Nadalje, Ured za reviziju preporuča Vijeću ministara da se za sve javne projekte ustanovi praksa definisanja projektnih elemenata prema kojoj će se prije otpočinjanja projekta biti poznati podaci: o rukovodiocu projekta, projektnom osoblju, projektnoj administraciji, projektnom planu (sa jasnim, mjerljivim i konkretnim ciljevima, fazama, vremenskim planom itd.), projektnoj dokumentaciji, periodičnim i završnom izvještaju, finalnom projektnom dokumentu - analizi ciljeva i rezultata, periodičnom i finalnom finansijskom izvještavanju itd.

4. Finansijski izvještaji HiPERB 1 i HiPERB 2 projekta

4.1. Izvještaj Ureda nacionalnog koordinatora

Odlukom o formiranju Ureda nacionalnog koordinatora¹⁵ Vijeće ministara BiH nije utvrdio zvaničnu ili obavezujuću formu izvještaja o realizaciji Projekta HiPERB 1, njegovu strukturu (sadržaj) ni period kada se izvještaji sačinjavaju ili dostavljaju, tako da izvještaji koje je sačinjavao Ured nacionalnog koordinatora sadrže informacije različitog karaktera. Dio izvještaja koji se odnose na finansijske podatke o Projektu nemaju, po mišljenju revizije, neke od osnovnih elemenata finansijskih izvještaja kao što su period na koji se izvještaj odnosi, vrijednosti nisu iskazane u KM, ne sadrže podatke o stanju računa Projekta, obavezama koje postoje u momentu podnošenja izvještaja i sl.

Uspoređivanjem podataka prikazanih u Izvještaju o završetku projekta¹⁶ i knjigovodstvenih podataka iz Glavne knjige trezora¹⁷ utvrđena su određena odstupanja između prikazanih i knjiženih podataka. Kako od zaposlenih u Uredu nismo dobili informaciju o periodu koji je obuhvaćen Izvještajem o završetku projekta niti su nam prezentovane analitičke evidencije na osnovu kojih je isti sačinjen, ni revizija nije bila u mogućnosti utvrditi zbog čega su nastala odstupanja i na što se odnose. Jedan od razloga utvrđenih odstupanja je svakako organizacija računovodstva i način knjigovodstvenog evidentiranja Projekta, o čemu smo opširnije pisali u poglavlju - Računovodstveno evidentiranje Projekta.

¹⁵ Odluka Vijeće ministara Bosne i Hercegovine o formiranju Ureda Nacionalnog koordinatora Programa bilateralne ekonomske saradnje broj 91/03 od 26.06.2003. godine

¹⁶ Izvještaj o završetku Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine iz novembra 2008. godine

¹⁷ Podaci na dan 31.12. za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu

Osim toga, Izvještaj o završetku projekta nije obuhvatio informacije od početka implementacije Projekta HiPERB 1 koje se odnose na ulaganja u izradu projektne i tenderske dokumentacije. Mada za ove aktivnosti nije bio zadužen Ured nacionalnog koordinatora (aktivnosti su realizovana prije formiranja Ureda), smatramo kako je u cilju sveobuhvatnog prikazivanja troškova na obnovi i rekonstrukciji zgrade trebalo uključiti i ove troškove.

Kao što smo već spomenuli, utvrđene su određene razlike između Izvještaja o završetku projekta i knjigovodstvene evidencije koje se odnose na ukupno iskazane iznose prihoda i troškova, kao i u strukturi troškova HiPERB 1 prikazanih u Izvještaju.

Prihodi

U Izvještaju o završetku projekta su prikazani prihodi od kamata (37.605 KM) i otkupa tenderske dokumentacije (4.889,58 KM) koji nisu knjiženi u Glavnoj knjizi kao prihodi projekta. Isti se spominju u Izvještajima Ministarstva finansija i trezora o izvršenju budžeta ali smo mišljenja kako ih je, obzirom da se odnose na realizaciju ovog Projekta, trebalo tako i proknjižiti. Također smo već spomenuli da je zadnja uplata donatora umanjena za proviziju i prilikom knjiženja i prilikom prikazivanja u izvještaju¹⁸.

Troškovi

Troškovi prikazani u Izvještaju o završetku projekta se razlikuju od podataka iz knjigovodstvene evidencije kako u ukupnom iznosu (tabela 10) tako i po strukturi unutar ukupnog iznosa (tabela 11).

Tabela br. 13 Troškovi završetka projekta - ukupno

		HiPERB 1	HiPERB 2	Ukupno:
1.	Izvještaj o završetku projekta ¹⁹	33.361.211,40	3.900.874,33 *	37.262.085,73
2.	Glavna knjiga - ukupno od 2005.god. do 31.12.2008. (šifra 0711)	33.351.439,54	4.025.209,34	37.376.648,88
	Korekcija	-3.500,00	+3.500,00	
3.	Glavna knjiga (2004. i 2005.) šifra 0701020	76.455,00		76.455,00

- Zbir u Izvještaju o završetku projekta nije tačan, ispravan zbir je 4.024.732,34 KM

Sugerišemo Uredu nacionalnog koordinatora da izvrši sravnjenje pomoćne evidencije na osnovu kojih je sačinjen Izvještaj o završetku projekta sa knjigovodstvenom evidencijom kako bi se utvrdilo na što se odnose uočene razlike. Treba napomenuti da je, u skladu s odlukom Vijeća ministara, izvršena primopredaja dokumentacije između Ureda nacionalnog koordinatora i Službe za zajedničke poslove pa se kao neophodno nameće potreba na okončanju

¹⁸ Analitička evidencija konta prihoda za 2008. godinu i Izvještaj Ministarstva finansija i trezora o izvršenju budžeta za 2008. godinu

¹⁹ Podaci prikazani u Izvještaju o završetku Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine iz novembra 2008. godine

aktivnosti oko konačnog utvrđivanja troškova Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva.

Tabela br. 14 Struktura troškova (samo za HiPERB 1):

R/b	VRSTA RASHODA	Izveštaj o završetku projekta-KM	Glavna knjiga-KM šifra 0711	Glavna knjiga-KM šifra 0701020
1.	Obnova i rekonstrukcija	31.895.734,65	31.898.552,64	
1.1	Izvođenje radova		31.762.057,64	
1.2.	Tehnički prijem i saglasnosti		136.495,00	
3.	Usluge projekat menadžera	586.812,00	587.307,09	
4.	Usluge nadzornog organa	452.711,55	460.767,57	
5.	Troškovi projektne i tenderske dokumentacije	121.309,03	81.882,90	
6.	Troškovi Ureda nacionalnog koordinatora ²⁰	304.644,17	322.929,34	
	UKUPNO	33.361.211,40	33.351.439,54	76.455,00

Troškovi Ureda nacionalnog koordinatora (redni broj 6. u tabeli) obuhvaćaju tekuće izdatke zaposlenih i ostale materijalne izdatke kao što su putni troškovi, izdaci za uredski materijal, troškove oglašavanja i sl.

U Izveštaju o završetku projekta nije navedena struktura ovih troškova, što je po našem mišljenju trebalo uraditi u cilju transparentnijeg izvještavanja. Napominjemo kako su podaci iz Glavne knjige dobiveni na osnovu šifre knjiženja koja je korištena prilikom unosa u ISFU sistem. Kako nisu vršena savršenja podataka dobivenih iz pomoćnih evidencija sa podacima u Glavnoj knjizi, moguće je da su neki od rashoda po strukturi obuhvaćeni drugom vrstom rashoda.

4.2. Godišnji izvještaji o realizaciji Projekta u drugim institucijama

O realizaciji Projekta HiPERB 1 se izvještavalo i u godišnjim izvještajima drugih institucija - Službe za zajedničke poslove institucija BiH, Ministarstva civilnih poslova i izvještajima Ministarstva finansija i trezora o izvršenju budžeta. Navedene institucije su na određeni način bile uključene u realizaciju aktivnosti u vezi sa obnovom i rekonstrukcijom Zgrade prijateljstva, kroz realizaciju aktivnosti Odbora za revitalizaciju zgrade ili u realizaciji HiPERB projekta. Međutim, zbog neprecizno definisanih nadležnosti između Ureda nacionalnog koordinatora, Ministarstva finansija i trezora i Ministarstva civilnih poslova u vezi sa praćenjem Projekta HiPERB 1, realizacija ovog projekta je samo djelimično obuhvaćena godišnjim izvještajima pomenutih institucija:

- U izvještajima Službe za zajedničke poslove institucija BiH prikazani su izdaci koji su realizovani kroz Program revitalizacije zgrade:

Tabela br. 15

Godina	Iznos u KM
2002.	206.100
2003.	108.786
2004.	195.806

²⁰ U Izveštaju o završetku Projekta prikazani su troškovi u ukupnom iznosu

- Troškovi projekta su u periodu 2004.-2006. prikazani kroz program posebnih namjena u godišnjim izvještajima Ministarstva civilnih poslova (sa različitim šiframa projekta):

Tabela br. 16

Godina	Iznos u KM
2004.	38.740
2005.	37.705
2005.	6.464.126
2006.	11.306.277

- U izvještajima o izvršenju budžeta²¹ navedeni su podaci o donacijama Vlade Republike Grčke, osiguranom učešću Bosne i Hercegovine i o izvršenju rashoda na osnovu finansiranja Projekta obnove i rekonstrukcije za godinu na koju se ti izvještaji odnose. Zbog forme izvještaja o izvršenju budžeta, podaci koji se odnose na Projekat su opisno navedeni u raznim tačkama tako da, po našem mišljenju, ne daju potpun pregled prihoda i rashoda Projekta²². Osim toga, podaci o troškovima se razlikuju od podataka u izvještajima Službe za zajedničke poslove i Ministarstva civilnih poslova :

Tabela br. 17

Godina	Iznos u KM
2003.	222.085
2004.	234.439
2005.	6.464.126
2006.	11.306.277
2007. *	15.436.776
2008. *	4.120.317

* Iznosima obuhvaćen i projekat opremanja zgrade

Također smo utvrdili i da su u spomenutim izvještajima prikazani podaci o donacijama Republike Grčke koji se razlikuju od podataka prikazanih u izvještajima Ureda nacionalnog koordinатора i evidentiranih u glavnoj knjizi na kontu prihoda od donacija:

Tabela br. 18

Godina	Izvještaj o izvršenju budžeta (u KM)	Glavna knjiga trezora (u KM)
2004.	332.491	332.491
2005.	4.947.105	4.947.105
2006.	8.157.118	8.157.118
2007.	7.851.000	7.681.075
2008.	5.277.501	5.277.501

Zbog spomenutih razloga i utvrđenih razlika koje smo naveli u prethodnim napomenama i tabelama, mišljenja smo kako se prilikom odobravanja sličnih projekta, za čiju realizaciju je nužna saradnja i koordinacija više tijela i

²¹ Izvještaji o izvršenju budžeta za: 2003. godinu, 2004. godinu, 2005. godinu, 2006. godinu 2007. godinu i 2008. godinu

²² Npr. u Izvještaju za 2004. godinu-tačke 1.3, 5.4.2.1 i 5.4.2.3.; Izvještaj za 2005. godinu-tačke 1.8, 4.4.3.2 i 4.4.3

institucija, trebaju odrediti jasne i precizne nadležnosti svih učesnika i odgovornosti u vezi sa cjelokupnim praćenjem i izvještavanjem o projektu (forma i sadržaj izvještaja, kome se dostavljaju, kada se dostavljaju i sl.). Prije otpočinjanja ovakvih projekta potrebno je odrediti jednu šifru za projekat čime će se omogućiti cjelokupno praćenje svih troškova projekta u knjigovodstvenoj evidenciji koja mora biti podloga za sva izvještavanja.

5. Dalje aktivnosti u okviru HiPERB projekta - Projekat rekonstrukcije bolnice Kasindo (HiPERB 3)

S obzirom na činjenicu kako nisu u potpunosti utrošena planirana sredstva iz potpisanog Sporazuma, Ured nacionalnog koordinatora (kao i druge institucije u BiH) su nastavile sa aktivnostima na prikupljanju projektne i druge dokumentacije koja je nužna za odobravanje narednih projekta iz programa HiPERB. Tako je pokrenuta inicijativa za kandidovanje Projekta rekonstrukcije bolnice u Kasindolu iz sredstava HiPERB programa.

Nadzorni odbor HiPERB-a Republike Grčke je 09.06.2008. godine načelno odobrio Projekat rekonstrukcije bolnice Kasindo. Na osnovu odobrenog Projekta od strane Nadzornog odbora HiPERB-a, Vijeće ministara BiH je na 53. sjednici od 23.06.2008. godine donijelo Odluku o odobravanju Projekta rekonstrukcije bolnice Kasindo i odobravanju učešća u finansiranju ovog projekta (broj Odluke 118/08), što je i bio zahtjev donatora. Spomenutom Odlukom je odobren budžet u iznosu od 3.556.052,33 EUR, od čega učešće Republike Grčke iznosi 1.930.000,00 EUR ili 54,27%, a učešće Bosne i Hercegovine u iznosu od 1.626.052,33 EUR ili 45,73 %.

U razgovoru sa zaposlenim iz Ureda nacionalnog koordinatora saznali smo kako su u toku procedure izbora projekat menadžera, nadzornog organa a poslije završetka spomenutih procedura slijedi javni poziv za izbor izvođača radova. Nadalje smo utvrdili kako je do sada iz budžeta ovog Projekta utrošeno oko 210.000,00 KM i to uglavnom za operativne troškove poslovanja Ureda nacionalnog koordinatora (ugovori o djelu za zaposlenike, troškove pripreme tenderske dokumentacije itd.).

Iz gore navedenih činjenica vidljivo je da je Projekat rekonstrukcije bolnice Kasindo za sada u dosta niskoj fazi realizacije i kako se tek u narednom periodu očekuju značajnije aktivnosti na njegovoj realizaciji. Zbog svega navedenog ovaj Projekat u ovom trenutku nije mogao biti predmet revizije, a njegovo navođenje u ovom Izvještaju ima za cilj dati informaciju o fazi u kojoj se Projekat HiPERB trenutno nalazi.

6. REZIME

Ured za reviziju je izvršio reviziju realizacije Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o reviziji i INTOSAI standardima, uvažavajući opće uslove okruženja u kojem je Projekat realizovan. Smatramo da su lica uključena u realizaciju projekta uložile veliki trud da se Projekt, unatoč svim otežavajućim okolnostima koje su pratile njegovu realizaciju, uspješno okonča.

Revidiranjem Projekta utvrdili smo određeni broj nepravilnosti i nedostataka u dijelu koji se odnose na sljedeće:

- Upravljačka strukture Projekta, nije bila organizovana na zadovoljavajućem nivou, te smo se prilikom revidiranja uvjerali u određene slabosti i nedostatke, a tu prije svega mislimo na neformiranje Zajedničkog upravnog odbora Projekta koji je bio predviđen Sporazumom (detaljnije vidjeti poglavlje 1.1.1.).
- Procedure izvještavanja po mišljenju revizije nisu bile organizovane i sprovedene u potpunosti na zadovoljavajućem nivou iz jednostavnog razloga što Zajednički upravni odbor nije bio formiran a Sporazumom je bilo predviđeno kako je isti inkorporisan u procedure izvještavanja (detaljnije vidjeti poglavlje 1.3.)
- Procedure nabavki koje su realizovane u okviru realizacije Projekta, također nisu u potpunosti sprovedene na zadovoljavajućem nivou, te su uočeni određeni propusti i nedostaci, te skrećemo pažnju na neizvjesnost ishoda sudskog spora za nabavku namještaja u okviru HiPERB 2 (detaljnije vidjeti poglavlje 1.7. i 2.2. ovog Izvještaja)
- Analizirajući realizaciju Projekta sa aspekta finansijsko - računovodstvenog praćenja utvrdili smo kako organizacije računovodstvenog sistema nije u potpunosti bila zadovoljavajućem nivou tokom realizacije Projekta, tako da se finansijski izvještaji nisu u potpunosti bazirali na osnovu računovodstvenih podataka i finansijska kretanja u Glavnoj knjizi (detaljnije vidjeti poglavlje 3. i 4. ovog Izvještaja). Tako smo zamijetili određene odstupanja u pomoćnim evidencijama i stanjima Glavne knjige, što bi svakako trebalo uskladiti i finansijske izvještaje bazirati na podacima Glavne knjige.

IV KORESPONDENCIJA

Uredu nacionalnog kordinatora za HIPERB (Ured) je uručen Nacrt izvještaja o reviziji za 2009. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Ured je dostavio komentare na nalaze navedene u Nacrtu izvještaja o reviziji koji se odnose na tačke 1.1.1.; 1.6.; 1.7.; 2.2; 3 i 4.

Dostavljeni komentari, po našoj procjeni, ne sadrže nove dokaze i činjenice koje bi uticale na izmjenu nalaza sadržanih u Nacrtu izvještaja o reviziji. Uredu je dostavljen odgovor i po tom osnovu ovaj izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji.

Miro Galić, rukovodilac revizije

Snježana Baštinac, viši revizor

Nedžad Hajtić, revizor

Hrvoje Tvrtković, revizor

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Hamdije Čemerlića 2/13, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 70 35 73, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

PRILOG

Broj: 02-21-91/10
Sarajevo, 23.04.2010. godine

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA
BOSNE I HERCEGOVINE**
Hamdije Čemerlića 2/13, Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO 28.04.10			
Organizaciona jedinica	Revizorska stanica	Redni broj	God poslova
01-07	16-1	564-1	

Predmet: Dostava komentara na Nacrt izvještaja o obavljenoj reviziji
Veza akt broj: 01 -07-16-1-564/10 od 07.04.2010.

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine dostavio je Kancelariji Nacionalnog koordinatora HiPERB-a Bosne i Hercegovine Nacrt izvještaja o obavljenoj reviziji radi davanja komentara, dana 09.04.2010.godine.

Nacionalni koordinator HiPERB-a BiH i Kancelarija Nacionalnog koordinatora su pažljivo razmotrili Izvještaj o reviziji Projekta obnove i rekonstrukcije Zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine i u načelu se slažu sa konstatacijama, napomenama, sugestijama i uputama za rješavanje uočenih primjedaba.

Budući da su na implementaciji bila angažovana tri Nacionalna koordinatora HiPERB-a za BiH, kao i da je osoblje Kancelarije Nacionalnog koordinatora fluktuiralo, izražavamo zadovoljstvo da finansijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju poslovanje u toku obnove i rekonstrukcije zgrade prijateljstva, kao i drugi izvještaji za koje je Nacionalni koordinator odgovoran.

Ovom prilikom želimo da prođemo kroz ovaj izvještaj na način da pojedine okolnosti koje su navedene proanaliziramo, te ovaj izvještaj učinimo potpuno korektnim.

Napomena navedena u tački 1.1.1.-Upravljanje i rukovođenje HiPERB-om putem formiranja Zajedničkog odbora dviju zemalja u potpunosti stoji. Mišljenja smo da bi u izvještaju trebalo istaći da je Nacionalni koordinator HiPERB-a BiH uputio veći broj dopisa MIP-u R.Grčke radi formiranja ovog tijela, kao i da je na sastancima održanim sa HiPERB-om Grčke zahtjevano formiranje ovog tijela. Zemlja - donator, koja odlučuje i upravlja doniranim sredstvima, smatrala je da formiranje ovog tijela nije potrebno, o čemu postoji pismeni trag.

U tački 1.6.- Ugovorene obaveze i realizacija istih, prema našem mišljenju, trebalo je pomenuti iznose koji se odnose na radove koji nisu urađeni i po tom osnovu su napravljene uštede. Iz teksta izvještaja se može zaključiti da su napravljeni samo viškovi radova.

Napomena navedena pod tačkom 1.7.- Prenošenje prava i obaveza sa izabranog izvođača na „Zajedničko ulaganje između DOMOTEHNIKI S.A-UNIONINVEST d.d» prema našem mišljenju ne stoji, jer napomena koju ste apostrofirali odnosi se na perid tenderske procedure. Nakon izbora izvođača

radova i potpisivanja ugovora, svi privredni subjekti koji su učestvovali u natjecanju slobodno mogu da djeluju u okviru postojećeg zakonodavstva. U konkretnom slučaju dozvoljeno je Ugovaraču da uvodi partnere i podizvođače jer postoji odobrenje i saglasnost Investitora.

Procedure nabavke roba, radova i usluga u okviru HiPERB-a 2 je realizovano putem Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao ugovornog organa, dok je plaćanje vršeno preko računa HiPERB-a, shodno Odluci Vijeća ministara, zbog objedinjavanja ukupne vrijednosti zgrade i predaje zgrade u nadležnost Službi za zajedničke poslove BiH.

Napomena 2.2. se odnosi na Procedure nabavki realizirane u okviru HiPERB-a 2. Na strani 24 Izvještaja je došlo do greške u zbrajanju. Naime, u momentu podnošenja Izvještaja Vijeću ministara BiH plaćen je iznos od 2.353.302,20 KM., kako je to regulisano ugovorom (95 % od ugovorene cijene). Razlika od 5 % u iznosu od 123.858,01 KM daje ukupan zbir od 4.024.732,34 KM.

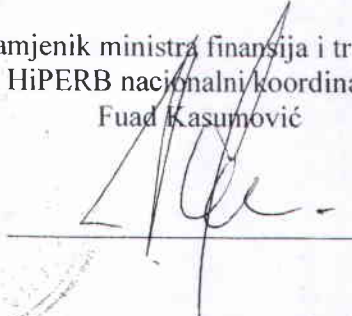
U okviru stavke 1.6. Ugovorene obaveze i realizacija istih, na strani 17 istaknuto je kako troškovi Projekt menadžera po ugovorima iznosi 283.833,30 EUR, a ukupna isplata iznosi 300.103,10 EUR. Razlika u iznosu od 16.269,78 EUR je nastala zbog troškova koji su nastali u skladu sa opštim uslovima ugovora u kojem je predviđeno da se Projekt menadžeru priznaju troškovi boravka u Sarajevu, kao i ostali troškovi koji su u vezi sa njegovim angažmanom.

Napomena iz poglavlja 3 i 4 Izvještaja je takođe u potpunosti prihvatljiva. Kancelarija Nacionalnog koordinatora HiPERB-a BiH je više puta tražila od Ministarstva finansija i trezora BiH da se izvrši knjigovodstveno objedinjavanje projekta, te da se u pogledu načina plaćanja i evidentiranja izda instrukcija.

Koristimo priliku da se angažovanom osoblju Revizije zahvalimo na saradnji, korektnom i profesionalnom odnosu.

S poštovanjem,

Zamjenik ministra finansija i trezora
i HiPERB nacionalni koordinator
Fuad Kasumović

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Hamdije Čemerlića 2/13, 71 000 Sarajevo, Tel: ++387 (0) 33 70 35 73, Fax: ++387 (0) 33 70 35 65
www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj: 01-07-16-1-564-2/10
Datum: 19.05.2010. godine

BOSNA I HERCEGOVINA

Ured Nacionalnog koordinatora za HiPERB

gosp. Fuad Kasumović, Nacionalni koordinator

P R E D M E T: *Odgovor na Komentar za Nacrt izvješća o reviziji projekta obnove i rekonstrukcije zgrade prijateljstva između Grčke i Bosne i Hercegovine (HiPERB 1 i HiPERB 2), veza vaš dopis broj 02-21-91/10 od 23.04.2010. godine*

Cijenjeni,

Zahvaljujemo za Komentar na Nacrt izvješća o reviziji Projekta obnove i rekonstrukcije zgrade prijateljstva između Grčke i BiH. Ured za reviziju cijeni odgovor koji ste iznijeli na naše nalaze i preporuke koji su sadržani u spomenutom Nacrtu izvješća.

Analizirajući pažljivo vaš Komentar na Nacrt izvješća o reviziji želimo vas izvijestiti o sljedećem:

- Što se tiče primjedbe glede točke 1.1.1. - Upravljanje i rukovođenje HiPERB - om i vaše sugestije kako bi u izvještaju trebalo istaći kako je Nacionalni koordinator HiPERB - a uputio veći broj dopisa MIP - u Republike Grčke radi formiranja zajedničkog upravnog odbora i kako je na sastancima održanim sa HiPERB - om Grčke zahtijevano formiranje spomenutog tijela, ističemo da je prema našem mišljenju ovo pitanje u Izvješću već istaknuto na zadovoljavajući način. Dalje navodite kako zemlja - donator odlučuje i upravlja doniranim sredstvima, i kako je smatrala da formiranje ovog tijela nije potrebno, o čemu postoji pismeni trag. Ne sporimo činjenicu da je možda tijekom razgovora sa predstavnicima zemlje donatora i bilo ovakvih stavova, ali ono što sporimo jeste postojanje pismenog traga za ovakvo stajalište ili bolje rečeno reviziji dokument takvog sadržaja nije prezentiran kako u tijeku revizije tako ni prigodom ovog očitovanja. Obzirom kako nam niste dostavili pismeni trag - dokaz o spomenutom stajalištu s Grčke strane, Ured za reviziju i dalje ostaje kod svojih nalaza glede spomenutog poglavlja o Upravljanju i rukovođenju HiPERB - om.
- Vezano za dati komentar na sadržaj pod točkom 1.6. Ugovorene obveze i realizacija istih ističemo kako je u samom izvješću navedeno u svezi ušteta, citiramo : „ ali je također bilo i pozicija na kojima nije trebalo izvršavati predviđene radove ili je iste trebalo izvršiti u manjem procentu“. Vaše navode vezano za utvrđenu razliku između ugovorenih i ukupno isplaćenih sredstva Projekt menadžeru je trebalo po našem mišljenju potkrijepiti i dokazima. Osim toga smatramo kako je troškove za koje navodite da su nastali u svezi sa boravkom Projekt menadžera u Sarajevu trebalo prikazati odvojeno, čime bi isti bili prikazani na transparentan način.
- U svezi komentara na napomenu 2.2. Izvješća ističemo sljedeće: do pogreške u zbrajanju i iskazivanju iznosa ukupno realiziranih javnih nabava u okviru projekta HiPERB 2 došlo je u Izvješću koje je Ured nacionalnog koordinatora uputio prema

Vijeću ministara BiH. U izvješću revizije preuzeta je tablica iz navedenog izvješća i ukazano na pogrešno zbrajanje. Vaš komentar obrazlaže nastalu pogrešku ali istovremeno potvrđuje navode iz našeg Izvješća po ovom pitanju.

- Napomena pod točkom 1.7 - Vaš komentar na točku 1.7. Prenošenje prava i obveza sa izabranog dobavljača na „Zajedničko ulaganje između DOMOTECHNIKI S.A.-Unioninvest d.d.“ nije dovoljno argumentiran niti potkrijepljen novim dokazima i dokumentacijom kojom biste obrazložili razloge ili postojanje okolnosti koje su dovele do realizacije posla na način opisan u spomenutoj točki.

Analizirajući pažljivo vaše Komentare na Nacrt izvješće o obavljenoj reviziji, ističemo činjenicu kako niste dostavili nove činjenice koji Uredu za reviziju nisu bili poznati tijekom obavljanja revizije, a koji bi mogli utjecati na izmjenu naših nalaza i revizijskog mišljenja.

S poštovanjem,

Rukovoditelj revizijskog tima
Miro Galić, viši revizor

